

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Funt šterling

Zanimanje celega sveta je danes obrnjeno v London, ker je prišla sedaj gospdar. kriza do posebnno važne faze, v kateri je smatrala Bank of England za najumestnejše, da v soglasju z angleško vlado ukine svojo obveznost zamenjave svojih bankovcev v zlato.

Položaj Anglije res ni zaviden. Politika ameriških in francoskih vodilnih bank je povzročila prekomerno kopičenje zlata v Newyorku in Parizu na škodo drugih držav, posebno Anglije kot visoko razvite trgovske države. Tako je vse novo zlato, ki je prišlo na trg, šlo v prej navedeni državi, potem pa še v Holandijo in Švico. Poleg tega je bila Bank of England že tudi prisiljena oddajati svoje zlato za vzdrževanje tečaja funta šterlinga. Tako je samo v juliju t. l. oddala zlata za 30 milijonov funtov, v juniju pa za 11.9 milijona funtov. Končno je zlati zaklad banke bil tako majhen, da je bilo skoraj nemogoče oddajati še zlato in Anglija je morala poseči po inozemskih kreditih, ki sta jih dali vsaka pol: Francija in Unija. Toda vse kaže, da ti krediti niso zadostovali in je bilo treba poseči po radikalnejših ukrepih, ki so predvsem v odpravi zlatega standarda dosegli svoj namen, tako da nima sedaj Anglija zlate valute v ožjem pomenu besede.

Kaj je vzrok angleškim valutnim težkočam? Naravno je, da je svetovna gospodarska kriza prizadela tudi Anglijo kot največjo trgovsko državo sveta. Ne bori se pa samo Anglija za vzdrževanje svojega funta, ampak tudi druge države. Poglejmo samo v naše sosedomstvo. Nadalje so cele vrste držav v Južni Ameriki in Avstraliji doživle padec svojih valut. To danes ni osamljen gospodarski pojav, pač pa čutiljo to vse dežele. Veliko važnost je treba seveda pripisovati dejstvu, da je zlato nepravilno razdeljeno in se kopiči v nekaterih državah. To nam potrjuje tudi dejstvo, da je danes krogotok kapitala v velikem svetu ponehal. Kapital je zelo občutljiv in prenese tudi najnižjo obrestno mero, samo da je na varnem. Anglija pa ni več ono, kar je bila pred vojno. London je bil včasih najvažnejši trg kapitala za ves svet. London je bil središče posebno za kratkoročne kapitale. Teh pa danes ni na trgu. Največ povoda za krizo pa je gotovo dalo dejstvo, da se je angleški denar preveč ekspanziral za Srednjo Evropo. London je dal velike zneske kratkoročnega kapitala Nemčiji, bil je angažiran v Avstriji, kateri je še meseca maja dala Bank of England 150 milj. šilingov kredita, katerega bo treba v kratkem vrniti. Ker je angleški denar v Nemčiji »zmrznil«, to se pravi, da ga Nemci ne morejo takoj vrniti in ker je splošno nezaupanje doseglo velike dimenzije, so začele še druge države, ki so imele v Londonu kratkoročne naložbe, dvigati denar, predvsem Francija. Posledice so se pojavile pri tečaju funta, ki je naravno moral popustiti.

Sicer pa niso več daleč časi, ko funt ni bil na zlati pariteti. Po vojni je zelo padel in decembra 1920 je notiral dolar v Londonu 3.49; šele leta 1925 je funt narasel tako, da se je približal zlati pariteti, ki znaša 4.87 (dolarja za funt).

Da Anglija ni več ona dežela kakor pred vojno in funt šterling ni več »kralj valute«, katero mesto je moral odstopiti dolarju, je pa pripisovati največ temu, da doživlja angleško gospodarstvo težke strukturne izpremembe, ki odsevajo tudi v politiki.

Angleška plačilna bilanca je danes zelo pasivna. Mnogo kapitala ne prinaša več obresti, nje-n ladje ne prevažajo več za ves svet blaga, pač pa jih na stotine počiva v angleških lukah. Angleški izvoz trpi radi tega, ker se je povsod, zlasti pa v angleških kolonijah osnovala domača industrija. Zato ima Anglija v svojih treh osnovnih industrijah: železo in jeklo, premog in tekstilne na stoto-tišče brezposelnih, za katere doprinese žrvice že leta in leta ostalo gospodarstvo. Tudi nove indu-strijske panoge (avtomobili, kemikalije itd.) niso nadomestilo za odpad starih industrij. Drugod so se industrijski obrati racionalizirali, angleška indu-strija je pa stara in prodaja svoje stroje. Z novimi, najmodernejše opremljenimi industrijami stare an-gleške industrije ne morejo konkurirati in davčno breme je v Angliji težje kot v Ameriki. Milijoni brezposelnih kažejo, da so se izvršile v angleškem gospodarstvu velike strukturne izpremembe. Končno trpe tudi najboljši odjemalci angleškega blaga: angleške kolonije, katerih produkcija je v glavnem usmerjena na agrarne proizvode in industrijske si-rovine, ki danes nimajo nobene cene.

Angleška kriza je nov dokaz, v kako težkih časih je danes vse svetovno gospodarstvo, saj so perturbacije na dnevnem redu v državi, ki je v marsičem vzor na dnevnem redu za smatrati eplošno za dovolj močno, da sama prebreds krizo.

Belgrad, 22. sept. 1. Prosvetni minister je podpisal odlok, po katerem se je uršulinskemu za-vodu v Ljubljani podelil, pravica javnosti.

Belgrad, 22. sept. 1. Današnja »Pravda« pri-naša iz Sarajeva: V teku včerajšnjega popoldne in današnjega dne je obiskal Sarajevo minister dr. Srškić, ki je imel nekaj razgovorov z najugled-nejšimi meščani. Minister ostane danes še v Sara-jevu, nakar odpotuje je Belgrad.

Belgrad, 22. sept. AA. Dovoljena je četrtin-ska vojnja na vseh državnih železnicah in držav-nih ladjah našim dobrovolcem in njihovim rodbin-am za udeležbo pri proslavi 15. letnice ustano-vitve prve srbske dobrovoljske divizije v Dobružu 3. in 4. oktobra v Belgradu. Popust bo veljal od vštete-ga 29. septembra do 8. oktobra t. l.

Belgrad, 22. sept. AA. Dovoljena je četrtin-ska vojnja na drž. železnicah udeležencem prav-niškega kongresa, ki se bo vršil v Skoplju 4., 5. in 6. oktobra t. l. Razen tega je dovoljena četrtin-ska vojnja tudi za izlete pravnikov po južni Srbiji od vštete-ga 1. do 15. oktobra t. l.

Znižanje osebnih draginskih doklad državnim nameščencem

Znižajo se tudi doklade k pokojninam

Belgrad, 22. sept. AA. Na podlagi čl. 28 in 127 zakona o uradništvu z dne 31. marca 1931 in čl. 29 in 133 zakona o državnem prometnem osobju se predpisuje ta-le uredba o znižanju osebnih dra-ginskih doklad:

Cl. 1.
Osebnne draginske doklade, določene v členu 19 zakona o uradništvu se določijo tako-le: Pred-sednik ministrskega sveta 6000 Din, ministri in bani 4500 Din.

Cl. 2.
Osebnne draginske doklade, določene v raz-predelnih čl. 22 zakona o uradništvu in čl. 22 zakona o državnem prometnem osobju, se določijo tako-le: V I. draginskem razredu: 2. pol. skup., 1. stopnja Din 1000; 2. 1000; 3. 1., 1000; 3., 2., 1000; 4. 1., 1000; 4., 2., 1000; 5., 1000; 6., 1000; 7., 1000; 8., 975; 9., 950; 10., 925; V II. draginskem razredu: 2. pol. skup., 1. stopnja Din 850; 2., 2., 850; 3., 850; 4., 850; 5., 850; 6., 850; 7., 850; 8., 825; 9., 800; 10., 775. — V III. draginskem razredu: 3. pol. skup., 1. stopnja 750; 3., 2., 750; 4., 750; 5., 750; 6., 750; 7., 750; 8., 725; 9., 700; 10., 675.

Cl. 3.
Osebnne draginske doklade, določene v raz-predelnih čl. 24 zakona o uradništvu, se odre-de tako-le: V I. draginskem razredu: 1. položajna skupina Din 855; 2., 840; 3., 825. — V II. dragin-skem razredu: 1. položajna skupina Din 730; 2., 715; 3., 700. — V III. draginskem razredu: 1. po-ložajna skupina Din 680; 2., 665; 3., 650.

Cl. 4.
Osebnne draginske doklade, določene v raz-predelnih čl. 24 in 25 zakona o državnem pro-metnem osobju, se odre-de tako-le:

A.
Zvaničniki I. kategorije: 1. pol. skup., 1. dra-ginski razred Din 850; 2., 1., 835; 3., 1., 825; 4., 1., 815; 1., 2., 725; 2., 2., 710; 3., 2., 700; 4., 2., 690; 1., 3., 675; 2., 3., 660; 3., 3., 640.

B.
Zvaničniki II. kategorije: 1. pol. skup. 1. dra-ginski razred Din 830; 2., 1., 790; 3., 1., 750; 1., 2., 730; 2., 2., 690; 3., 2., 650; 1., 3., 680; 2., 3., 640; 3., 3., 600.

Cl. 5.
Osebnne draginske doklade, določene v raz-predelnih čl. 25 zakona o uradništvu se odre-jajo tako-le: 1. položajna skupina 1. draginski razred Din 650; 2., 1., 635; 1., 2., 590; 2., 2., 575; 1., 3., 565; 2., 3., 550.

Cl. 6.
Osebnne draginske doklade, določene v raz-predelnih čl. 26 zakona o državnem prometnem osobju se odre-de tako-le: 1. pol. skup., 1. dragin-ski razred Din 600; 2., 1., 625; 1., 2., 590; 2., 2., 575; 1., 3., 565; 2., 3., 550.

Cl. 7.
1. Osebnne draginske doklade, ki pripadajo po odredbah čl. 127 uradniškega zakona z dne 31. marca 1931 in čl. 133 zakona o državnem pro-metnem osobju 23. junija 1931, se upokojencem, ki so bili upokojeni pred 1. oktobrom 1931 in ki jim je v dekretu o ureditvi pokojnine bila všteta v osnovo pokojnine tudi položajna doklada, znižajo za toliko, kolikor znaša 5% skupnih mesečnih pre-jemkov, izvemši rodbinsko draginsko doklado.
2. Če bi tako znižana osebnna draginska do-klada znašala manj od minimalne doklade, dolo-čene v 1. odstavku čl. 127 zakona o uradništvu, in v 1. odst. čl. 133 zakona o državnem prometnem osobju, se bo plačevala ta minimalna doklada.

Cl. 8.
Ta uredba dobi obvezno moč dne 1. oktobra 1931.

Določbe glede častnikov

Belgrad, 22. sept. AA. Predsednik ministr-skega sveta in minister notranjih zadev je na te-melju čl. 2 zakona o draginskih dokladah oficir-jev, vojaških uradnikov, podoficirjev in gojencev vojaških akademij z dne 7. maja 1930 predpisal ta-le odlok o znižanju osebnih draginskih doklad:
Osebnne draginske doklade, ki se izplačujejo po zakonu o draginskih dokladah oficirjem, voja-

škim uradnikom, podoficirjem in gojencem vojaških akademij, z dne 7. maja 1930, se znižajo, in sicer: generalom, admiralom, višjim oficirjem in višjim vojaškim uradnikom za 6%, vsem ostalim pa za 5% celokupnih mesečnih denarnih prejemkov, izvemši pri obeh osebnne draginske doklade; to znižanje se ne nanaša na podoficirje voj-ske in mornarice in na gojence vojaških akademij. Ta odlok velja od 1. oktobra 1931.

Znižanje pri pripravnikih, dnevničarjih in upokojencih

Belgrad, 22. sept. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog g. ministra financ in po zaslišanju pred-sednika ministrskega sveta predpisal in proglasil zakon o zmanjšanju službenih prejemkov.

Cl. 1.
Uradniški pripravniki prejemajo svoje služ-bene prejemke v obliki mesečne plače po dragin-skih razredov in sicer:

A.
V strokah, kjer so zvanja razporejena v osem skupin: v prvem draginskem razredu 1700, v drugem draginskem razredu 1550, v tretjem draginskem razredu 1450. — V strokah, kjer imajo zvanja devet skupin: v prvem dragin-skem razredu 1470, v drugem draginskem raz-redu 1320, v tretjem draginskem razredu 1220. — V strokah, kjer so zvanja razporejena na deset skupin: v prvem draginskem razredu 1330, v drugem draginskem razredu 1180, v tretjem dra-ginskem razredu 1130.

B.
Poleg plače pripada uradniškim pripravni-nikom tudi rodbinska doklada.

Cl. 2.
Osebnna draginska doklada upokojencev, ki so bili upokojeni od 1. januarja 1929. do 1. aprila 1931. in se jim je pri rešitvi o ureditvi pokojnine upoštevala službena doklada kot podlaga za po-kojnino, se zniža za 5% skupnih mesečnih pre-mijskih prejemkov po odbitku rodbinske dragin-ske doklade.
Določba prejšnjega odstavka velja tudi za oficirje, vojaške uradnike in za vojaške profesorje, ki so bili upokojeni od 1. oktobra 1929. leta do uveljavitve tega zakona, kakor tudi za uslužben-ce državnih prometnih ustanov, ki so bili upokojeni od 1. aprila 1930. do 1. julija 1931.

Cl. 3.
Osebnna draginska doklada, ki se izplačuje po določbah uredb o draginskih dokladah du-hovnikov vseh, v ustavi priznanih veroizpovedi, D. R. št. 88900 od 23. junija 1925. leta in njenih kasnejših dopolnitev, se zniža in sicer: aktivnim in upokojenim visokim dostojanstvenikom za 6%, aktivnim župnikom pa za 5%.
Cl. 4.
Nagrade dnevničarjev in honorarnih usluž-bencev se znižajo za 5% njihovih brutto dohodkov. To znižanje velja do uredb, ki bo izdana v smislu čl. 166 zakona o uradništvu z dne 31. marca 1931 in čl. 272 zakona o državnem prometnem osobju z dne 22. junija 1931.

Cl. 5.
Vse specialne nagrade in vse specialne do-klade k plači v denarju in ostali honorarji, ki se

izplačujejo na kakršnikoli osnovi, se znižajo za 5%.

Dotacije in tantijeme na kakršnikoli osnovi se znižajo za 10%.

Sedanji prejemki poedincev, stalni ali začasni, ki se izplačujejo iz državnih sredstev v državi ali v inozemstvu, kadar niso pokojnine, narodna pri-znanja ali invalidnine, se znižajo za 6%, na pod-lagi posebnega odloka pristojnega ministra pa tudi preko tega odstotka.

Zneski, določeni po določbah prejšnjih od-stavkov, se ne smejo povečati.

Cl. 6.
Ta zakon dobi obvezno moč 1. oktobra. Tedaj prenehata veljati čl. 23. uradniškega zakona z dne 31. marca 1931 in čl. 23. zakona o državnem pro-metnem osobju z dne 22. junija 1931.

Dodatno pojasnilo

Belgrad, 22. septembra. AA. V vrsti odredb, ki jih je izdala kraljevska vlada, da spravi pro-račun v ravnotežje in da zniža osebne izdatke, je tudi uredba o znižanju prejemkov vseh državnih nameščencev ter častnikov in upokojencev. V to svrhu je bil sprejet zakon o znižanju prejem-kov, uredba o znižanje osebnih draginskih doklad in odlok o znižanju osebnih draginskih doklad orožništvu.

Znižanje prejemkov, predvideno s temi od-loki, znaša 6% skupnih mesečnih prejemkov pri generalih, admiralih, višjih častnikih in višjih urad-nikih civilnega reda ter državnih prometnih usta-novah, izvemši njihove rodbinske draginske do-klade. Pri upokojencih znaša znižanje 5% njihovih skupnih pokojninskih prejemkov, izvemši rodbin-ske doklade na čin in zvanje.

Po gornjem niso prizadeti pokojninski pre-jemki upokojencev, ki so bili upokojeni po pred-pisih starega zakona, kakor tudi onih, ki so bili upokojeni po novih zakonih, ker se to znižanje nanaša samo na tiste upokojence, upokojene po novih zakonih, katerim je pokojninski temelj od-merjen tudi na podlagi službene doklade, odnosno doklade na čin in zvanje. Ti odloki ne predvide-vajo nikakega zmanjšanja prejemkov podčastnikov vojske in mornarice in gojencev vojaških akademij.

Belgrad, 22. sept. AA. S sklepom prometnega ministra in s soglasjem predsednika min. sveta sta na prošnjo premeščena: Mujo Rupe, prometni urad-nik 8. skupine na postaji Novski, za prometnega uradnika iste skupine na postajo Karlovac, in Slavko Asenbrenner, prom. uradnik 8. skupine na postaji v Karlovcu, za šefa postaje Vrbovec; oba pri di-rekciji drž. železnic v Zagrebu.

Neresnične vesti o naših obvez-nicah in o hranilnih vlogah

Belgrad, 22. sept. AA. Ker so se širili razni glasovi v naši javnosti o vzrokih padca kurzov obveznic vojne škode, je finančni minister dr. Gjurić sprejel zastopnike tiska in jim dal tole izjavo:

Popolnoma neosnovane so vesti o ustavitvi izplačil kuponov obveznic vojne škode zaradi ukinitve nemških reparacij na podlagi Hoovervega načrta. Izplačilo kuponov in redna amortizacija obveznic vojne škode ter ostalih državnih posojil predstavljata definitivno državno obvezo, ki je bo

država tudi v bodoče redno izpolnjevala. Sicer pa so sredstva za izplačilo prihodnjega kupona ob-veznic vojne škode že zdaj popolnoma zagotovljena.

Zato pomeni prodajanje obveznic vojne ško-de po sedanjem neugodnem kurzu utrpeti odvisno izgubo pri papirju, ki ima najboljše podlage.

Prav tako so izmišljali in neresni vsi gla-sovi, da bi država v kakršnikoli obliki hotela iz-koristiti zasebne hranilne vloge v denarnih za-vodih.

Hooverja, ki je bil včeraj predan po angleškem poslaniku Edgeu, se zelo simpatično komentira v jutranjih listih. »Matine povdarja, da je prvokrat, da predsednik Združenih držav službeno poziva šefa inozemstva vlade. Ta korak bo uvrstil pri-jateljske zveze obema republikama. To dobiva po-seben značaj ravno sedaj, ko stoji ravnotežje vsega sveta na igli. Konferenca obeh državnikov bo prino-sla važne sklepe glede ureditve sigurnosti in sodelovanja svetovnega gospodarstva.

»Echo de Paris« je zvedel, da bo potoval Laval v Washington med potovanjem v Berlin in otvoritvijo francoskega parlamenta, to je 12. nov.

Dunajska vremenska napoved: Hladno vreme bo trajalo dalje. Spremenljivo oblačna. V severnih Alpah tu in tam še dež.

Potres na Japonskem

Tokio, 21. sept. AA. Včeraj zjutraj so tu za-beležili močan potres. Največ škode je bilo v okraju Saitama. Po dosedanjih vesteh je bilo ubi-tih 9 ljudi in več sto ranjenih. V mestih Konose in Kumagae se je podrla več hiš. V Tokiju je na-pravil potres precejšnjo škodo.

Wellington, 22. sept. 2. Na obeh otokih Nove Zelandije se je čutil včeraj ponoči ob 1.10 precej močan in dolg potres, katerega epicenter leži naj-brže v Hawkes zalivu.

Fant v Zagrebu

Zagreb, 22. sept. 2. Po ponedeljku je notirala deviza London v Zagrebu v prostem prometu 222, v torek pa ni bil zabeležen noben službeni tečaj na borzi. Bili pa so privatni zaključki po 235. Po-poldne je bil tečaj v prostem prometu 260.

Proti pekomo in mesarijem

Zagreb, 22. sept. 2. Danes ob 10 dopoldne se je vršila seja mestnega načelstva, tržni odesk, na kateri se je ugotovilo, da je policija in mero-dajno sodišče postopalo proti zagrebškim pekomo in mesarijem radi raznih prestopkov ter jih obso-dilo na visoke denarne globe in zaporne kazni.

ČSR štedi

Praga, 22. sept. 19. »Lidove Noviny« poroča-jo, da se je češkoslovaški vladi posrečilo, prihod-nji budžet zmanjšati za 620 milijonov Kč.

Zagreška vremenska napoved: Oblačno in hladno, nestalno.

London se je pomiril

Borza zopet odprta

London, 22. sept. tg. Kakor objavlja danes predsedništvo borze oficijelno, se bo jutri, v sredo zopet otvorila. Ta sklep je prišel nenadno, ker so banke in zastopniki borz mnenja, da bi bilo primerneje, par dni počakati, da se javnost pomiri. Bojijo se splošno, da ne bi zopetna otvoritev borze na vseh trgih privedla do velikih nazadovanj kurza. Računa se s tem, da bo padel kurz funta v splošnem za okoli 20% do 25%. Današnja odredba finančnega ministertva, ki prepoveduje nabavo deviz za spekulativne svrhe, je popolnoma naravna in ne pomeni začetka omejevanja deviznih poslov. Nominalne cene funta so nasproti New Yorku 4.175, Parizu 105, Bruslju 30, Curihu 21.5, Berlinu 18, Amsterdamu 1.25. Neoficijelna londonška poulična borza pa kaže v splošnem zboljšanje za 1%.

London, 22. sept. tg. Londonski listi so o poteku prvega dne novih valutarnih odredb zelo zadovoljni. Glavni del konservativcev je za to, da se država vrne k normalnemu zlatemu standardu, in izraža svoje zadovoljstvo, da je nova odredba določena samo na šest mesecev in da je povzročila vsaj to, da so nove volitve nepotrebne, ker bodočji razvoj funta predstavlja prav za prav zaščitno carino. Desno krilo konservativcev pa zahteva, da se Anglija nikdar več ne vrne k zlatemu standardu in da se narod nikdar več ne sme pribiti »na križ zlata«. Ponoči so sprejeli celo resolucijo, v kateri ponujajo MacDonaldu vodstvo konservativcev v »tarifnih volitvah«, o katerih trdi »Daily Express«, da bodo po štirih tednih. »Daily Herald« podčrtava včerajšnjo opazko Hendersona, da valutna reforma izpodkopa vso zgradbo pravkar sklenjenega bilančnega in varčevalnega zakona, ker je cilj zasilenega proračuna in njegovega varčevanja samo to, da se funt ohrani na zlati podlagi.

Ker je MacDonald ta argument videl že naprej, je že včeraj v poslanski zbornici napovedal, da bo vlada prejme učiteljev, policije, mornarjev in vojakov še enkrat revidirala, in sicer radi manjše vrednosti funta in višjih cen blaga. Kljub temu je izjavil Henderson, da delavska stranka ne bo proti zasilenemu zakonu. V poslanski zbornici je debata zavlekla do 1 ponoči, dočim so poslanci zgornje zbornice, v kateri je bilo zbranih komaj ducat lordov, v štirih minutah opravili prvo

čitanje, potem pa takoj tudi drugo in tretje čitanje. Kanadska vlada je sklenila, da bo svojo valuto še nadalje pustila na zlatem standardu, in tudi irska vlada je izjavila, da zaenkrat neče na valutni bazi irskega funta ničesar spremeniti.

Padec funta ne bo imel katastrofalnih posledic

London, 22. sept. AA. Prvi dan po ukinjenju zlatega standarda je minul po vsej Angliji popolnoma mirno. Bančni posli so se razvijali normalno in nikjer ni bilo panike. Tudi danes ostanejo borze zaprte, da preprečijo prodajo vrednostnih papirjev od strani inozemcev.

Časopisi so zelo zadovoljni, da je inozemstvo tako mirno sprejelo odredbo angleške vlade. Snoči je govoril zakladni minister Snowden po radiju. Minister je uvodoma naglasil, da ukinitev zlatega standarda ne bo imela katastrofalnih posledic. Funt nikakor ne bo delil usode nemške marke ali francoskega franka. Za to ni nobene nevarnosti. Težko bi bilo, če bi prišlo do teh dogodkov, ko je Anglija imela v proračunu velik deficit. Tedaj bi bil položaj angleškega funta zelo resen, ker bi si morala vlada izposoditi velike vsote, da zadosti svojim obveznostim.

Našla bi najbrž zelo težko posojilo in bi bila primorana pomagati si z inflacijo. S tiskanjem novih bankovcev bi zašla angleška država v stiske, iz katerih bi se zelo težko rešila. Za to pa sedaj ni nobene nevarnosti. Angleški državni proračun je v ravnotežju kakor nobeden na svetu. Zato ni nobenega razloga za nezaupanje v angleške finance.

Da je Anglija ukinila zlati standard, ni njena krivda, temveč so to zakriville druge države, ki so zašle v velike težave in dvignile v Angliji velike količine zlata. Padec funta bo imel za posledico, da bo morala Anglija nekoliko dražje kupovati potrebna živila in surovine, ki jih dobiva iz inozemstva. Vendar se to blago ne bo toliko podražilo, da bi bilo ljudstvo preveč oškodovano. Vlada je dognala, da so prodajali funt večinoma na račun inozemstva.

Angleški kapital ni šel iz države. Posledica suspenzije zlatega standarda bo, da bodo morali inozemci, ki bodo hoteli svoj denar, sprejemati manvredne funte in tako nositi izgubo.

Angleška vlada obžaluje to dejstvo. Vendar se zaveda, da je storila vse, da to prepreči. Naložila je angleškemu narodu velika bremena, da spravi državni proračun v ravnotežje. Tako je odvrnila od sebe očitke, da je zakrivila padec funta. Za angleški narod ni nobene nevarnosti, da izgubi svoj v bankah in hranilnicah naloženi denar.

Dalje je Snowden svaril javnost pred nakupovanjem živil. Dejal je, da ima Anglija živil v izobilju. Angleška vlada bo vse storila, da izboljša gospodarsko stanje države. Proučevala je že dolgo časa vprašanje razdelitve zlata in predlagala konferenco, ki naj olajša sodelovanje emisij-skih bank. Anglija je nadalje pripravljena sklicati svetovno gospodarsko konferenco.

Francija kljubuje vsem viharjem

Berlin, 22. sept. AA. Nemško časopisje naglašja v zvezi z angleško krizo, da je francosko stališče med velesilami zelo močno, ker ima Francija skupno z ameriškim Združenimi državami skoro vse zlato sveta.

Pariz, 22. sept. AA. Minister financ je po posvetu s finančniki odredil, naj ostanejo francoske borze odprte ne glede na odlok angleške vlade o ukinitvi zlatega standarda.

Pariz, 22. sept. AA. Čeprav je bila danes edino pariška borza odprta med vsemi evropskimi borzami, je poteklo poslovanje na njej popolnoma normalno. Angleški funt ni kotiral.

Odmev padca funta

Berlin, 22. sept. AA. Nemška narodna banka je zvišala privatni eskont na 8%.

Praga, 22. sept. tg. Češkoslovaška narodna banka je sklenila na izredni seji, da z jutrišnjim dnem zviša lombardno mero od 6 na 7%, za ostale vrednosti pa od 6½ na 7½%. V razlogih se naveda, da se je izvršilo zvišanje eskomptne mere v dovoljenem okviru, da se prepreči eventualne posledice valutarnih razmer v inozemstvu.

Milan, 22. sept. tg. Tudi pri milanskih devizah je padanje angleškega funta povzročilo popolno desorientacijo. Kupčije mirujejo skoro popolnoma. Med povpraševanjem in ponudbami je velika napetost.

Mandžurijo si razdelita Japan in Rusija?

Japonske čete okupirajo kraj za krajem

Tokio, 22. sept. Japonske čete so zasedle 21. t. m. zvečer drugo glavno mesto južne Mandžurije Kirin, ki leži na železniški progi iz Čanhuna na Kirin, potem ko so japonski vojaški aeroplani metali manifeste narodu, ki naj razloži vzroke okupacije.

Vrhovni poveljnik v Koreji general Hajasi je poslal v Mandžurijo mešano brigado, ki jo smatra za potrebno, da se ščitijo interesi Korejcev, japonskih podanikov v južni Mandžuriji, predvsem v okraju Kientao. O tem je obvestil vrhovni generalni štab in vlado v Tokiu. Japonska vojaška letala so bombardirala in s strojnimi obstreljevala mesto Hsimintien in druge kraje, kjer so bile zbrane kitajske čete.

London, 23. sept. Vesti, ki so prispale do sedaj semkaj, bodisi iz Tokia bodisi iz Pekinga, si nasprotujejo. Zdi se pa, da so spopadi ob južnomandžurski železnici med kitajskimi in japonskimi četami bili veliko bolj resni, nego se skuša naslikati v oficijelnih japonskih poročilih. Zdi se, da je v nasprotju z znanimi instrukcijami kitajske vlade, ki je sklenila, da se Japoncem ne bo upirala, odšla ena kitajska divizija proti Kientanu in da je zaradi tega prišlo do precej hude borbe. Japonci tudi trdijo, da so Kitajci na mandžursko-korejski meji metali bombe na neko japonsko železniško postajo. Tudi v tem slučaju gre za akcijo, ki so jo podvzele čete same, katere ne ubogajo svojega poveljstva.

Kitajci beže

Kar se tiče zavzetja Kientao, ki leži na meji med Korejo in Mandžurijo, pravijo Japonci, da so Kitajci vse Korejce v tem mestu poklali in potem zanetili požar. Japonci so bili prisiljeni, da mesto zavzamejo.

Sedaj se kitajske čete skupaj s kitajskimi beženci naglo umikajo iz Mandžurije in so vsi vlaki napolnjeni Kitajcev in njihovih imetja. Ešalon si sledijo tesno drug za drugim. Japonske čete so zasedle vse kraje v Mandžuriji v največjem redu in povsod kontrolirajo uprave kakor tudi telegrafne zveze.

Japonski se z odpoklicom čet ne mudi

Kar se tiče kitajske note, ki zahteva od japonske vlade, da naj svoje čete iz južne Mandžurije takoj odpokliče, so v Tokiu mnenja, da sprito začasnega značaja, ki ga ima odpošiljatev japonskih čet v južno Mandžurijo, »sploh ni dvoma o tem«, da se bo oni del čet, ki je bil odposlan »izključno v svrhu, da ščiti življenje in imetje Korejcev, odpoklical, kakor hitro bodo pravice Korejcev in japonskih podanikov ter pravice Japonske v Mandžuriji sploh popolnoma vpostavljene in zagotovane. Zato seveda o prenatrženem odpoklicu ne more biti govora.

Narodno žalovanje

Nanking, 22. sept. Narodna vlada je odredila žalovanje po vsej državi. Zastave bodo visele, ovite z žalnimi trakom, vsa zabavišča pa bodo zatvorjena.

Rusija namerava zasesti severno Mandžurijo

Precejšnje vznemirjenje povzroča vest, da je na progi vzhodnokitajske železnice, ki je last Rusije, eksplodiral nek osebni vlak. Podrobnosti manjkajo zato, ker so brzgojavne zveze zaradi konflikta z Japanci pretrgane. Kitajski krogi domnevajo, da utegne biti ta eksplozija nalasč provocirana zato, da bi sovjeti dobili povod, da zasedejo severno Mandžurijo, zakar se jim nudi lepa prilika. Sovjeti se bodo pač sklicevali na japon-

Japonci radikalno postopajo

Platonični poziv Društva narodov

Zeneva, 2. sept. tg. Kitajska tožba, ki jo je danes vložil pri Svetu Zveze narodov kitajski delegat dr. Alfred Sze, se opira na dve brzojavki, ki ju je dobila kitajska delegacija iz Nankinga in ki naštevata celo vrsto dogodkov o japonskem postopanju, med drugim to, da so Japonci zasedli železnice od Kirina do Čuangčunga in nastavit v Kirinu že 130 uradnikov južnomandžurske železnice, da prevzamejo vodstvo te proge. Japonci so porušili ali zasedli vse zveze, tako da more kitajska vlada le težko dobiti poročila. Japonci so zaplenili lokomotive in vagonne železniške družbe. V Mukdenu so Japonci aretirali člane začasne vlade in zasedli stanovanje generala Čangulijanga. Mesto Čangču je skoro popolnoma razdejano. Skupno število kitajskih smrtnih žrtev znaša več kakor 600. Ozemlje, ki so ga do sedaj zasedli Japonci, je večje kakor Anglija z Irsko. Kitajski delegat vzdržuje svoj predlog, naj se ukrenejo potrebni koraki še pred koncem tega incidenta in naj se obljubi kitajski vladi pripadajoče zadoščenje. Nato je odgovoril japonski delegat, da je treba vpoštevati naravo pokrajine, v kateri se razvijajo odškodni, in da vzdržuje Kitajska v Mandžuriji 200.000 vojakov, dočim ima Japonska tam po pogodbi samo 10.000 mož.

Na poldanski seji je podal japonski delegat izjavo, v kateri soglašja s spletenimi čustvi, katere je karakteriziral lord Robert Cecil. Japonska ima v Mandžuriji milijon svojih državljanov in investicije v vrednosti 2 milijard jenov. Japonska ima v Mandžuriji pogodbene pravice, toda že več let obetajo med japonsko in kitajsko vlado problemi, za katere se do sedaj ni našla nobena rešitev. Kitajski delegat je vztrajal pri trditvi, da se položaj v Mandžuriji vsak dan vido slabša. Odgovoril je, ki zahteva japonska delegacija, bi morala biti čim krajša. Predsednik Sveta Zveze narodov Lerroux je predlagal da ga Svet Zveze narodov pooblasti, da sme poslati nujen apel kitajski in japonski vladi, naj se vzdržita vsake akcije, ki bi mogla situacijo poslabšati, in da poskusi, da potem skupnih posvetovanj z zastopniki Kitajske in Japonske najde primerna sredstva, da omogoči obema vladama takojšnjo umaknitev čet. Dalje se je predlagalo, da se zapisniki vseh čet Sveta Zveze narodov in listine o tem vprašanju v svrhu informacije pošljejo vladi Združenih držav. Utemeljujejo ta predlog, je izjavil dr. Curtius, da Svet Zveze narodov ne sme ostati pri tem prvem koraku. Tudi francoski delegat Massigli je naglašal, da ima Svet Zveze narodov velik interes na tem, da se raz-

ske akcije, ki da jih sili, da svoje interese zaščiti proti — japonski nevarnosti ..

Japonska pomiruje Rusi'o

Zagreb, 22. septembra, AA. Današnji »Večerc« priobčuje brzojavko iz Moskve, da je japonski poslanik posetil Karahana in mu izjavil, da so japonska Rusija nima povoda biti vznemirjena zaradi nastopa Japonske na Kitajski. Japonski gre za to, da zaščiti svoje pravice.

Sovjetsko časopisje je zelo nezadovoljno z dogodki in smatra, da bo Japonska to priliko izrabila za gradnjo novih strateških železnic.

prava ne odgodi predloži, delegati Norveške, Italije in Poljske pa so izrazili upanje, da se bo spor hitro in mirno rešil. Kitajski delegat je pristal na te predloge ter izrazil upanje, da bodo sledili temu koraku nadaljnji konkretni akti Sveta Zveze narodov.

Japonski delegat je nato izjavil, da ne more reči, ali bo mogel do jutri dobiti potrebne instrukcije svoje vlade. Resolucija je bila sprejeta.

London, 22. sept. tg. Japonske čete so zasedle mesto Kirin, severno od Mukdena. V japonskem ministrskem svetu so nastala nasprotstva med zunanjim in vojnim ministrom, ker skuša japonski kabinet sovražnosti lokalizirati, dočim zahteva vojni minister nova ojačenja.

Zeneva, 22. sept. tg. Do poznega večera je trajala tajna seja delegatov Sveta Zveze narodov, in sicer delegatov Nemčije, Francije, Anglije in Italije z zastopniki Japonske in Kitajske. Delegati so pozvali kitajsko in japonsko vlado, naj se vzdržujeta vseh dejanj, ki bi utegnili otežkočiti položaj v Mandžuriji ali prehiteti mirno ureditev vprašanja. V tem smislu sta bili poslani dve brzojavki na Kitajsko in Japonsko.

Madjarsko ljudstvo zahteva nove volitve

Preki sod — Kmetom proti popoln po'om

Budimpešta, 22. septembra. Ž. Budimpešta je ponovno dobila izgled nemirnega mesta, v katerem pričakujejo zelo važnih dogodkov. Včeraj so bili po vseh trgovinah nalepljeni ogromni plakati, v katerih polcija obvešča prebivalstvo o izrednih ukrepih, ki so bili izdani zgolj zato, da se obdrži red in mir. Na teh plakatih sporoča polcija nadalje, da bo proti vsem krivcem postopal preki sod. Pri predsedniku vlade grofu Karolyu je bila včeraj deputacija liberalnih in socialnih poslancev in zahtevala, da se nemudoma skliče parlament ter da se na prvi seji izda zakonski predlog o tajni volilni pravici. Predsednik vlade je priznal, da je treba sedanji volilni zakonik popraviti, v pogledu roka pa ni mogel dati nobenih izjav rekoč, da je v sedanjem trenutku Madjarska zapeljena s finančnimi vprašanji, ki so mnogo važnejša kot tajna volilna pravica. Včeraj in predvčeršnjim popoldne so bile seje ministrskega sveta, na katerih se je

Uspeh trošarine v avgustu

Belgrad, 22. septembra. AA. Davčni oddelek finančnega ministertva je izdelal primerjalni pregled pobrane državne trošarine za mesec avgust 1931. Po tem pregledu se je plačalo:

Trošarine: meseca avgusta 1931 je bilo plačane državne trošarine 72.440.724,77 Din, v proračunu pa je bilo predvideno 66.917.666,66 Din. Torej je bilo meseca avgusta trošarine več plačane kakor je bilo predvideno za 5.524.058,11 Din.

Meseca avgusta 1930 je bilo plačane državne trošarine 66.702.270,04 Din. Meseca avgusta 1931 je bilo plačane trošarine za 5.738.454,13 Din več kakor lani v istem mesecu.

V prvih petih mesecih proračunskega leta 1931/32 je bilo plačane državne trošarine 318 milijonov 156.074,81 Din, predvidene je bilo 334 milijonov 583.333,30 Din. Torej je je bilo plačane manj 16.527.258,49 Din. V prvih petih mesecih proračunskega leta 1930/31 je bilo plačano državne trošarine 340.482.743,55 Din. Razlika v primeri s plačano trošarino v proračunskem letu 1931/32 znaša torej 22.326.668,74 Din.

Takse: meseca avgusta 1931 je bilo plačano splošnih taks 70.088.255,84 Din, proračun pa jih je predvideval 78.458.333,33 Din. — Meseca avgusta 1930 je bilo splošnih taks plačano 75.819.789,04 dinarjev. Vozarinskih taks se je leta 1931 plačalo 25.717.006,08 Din, leta 1930 pa 25.566.388,99 Din. Skupno je bilo plačano meseca avgusta 1931 splošnih vozarinskih taks 95.804.261,92 Din, proračun pa jih je predvidel 103.766.666,66 Din. — Vozarinskih in splošnih taks je bilo meseca avgusta 1930 plačano 101.386.166,93 Din. Razlika med plačanimi splošnimi in vozarinskimi taksumi v primeri z l. 1930 je za 5.581.917,01 Din manj.

Splošnih taks se je v prvih petih mesecih proračunskega leta 1931/32 plačalo 361.458.019,83 dinarjev, proračun pa jih je predvidel 392 milijonov 291.666,65 Din. V prvih petih mesecih proračunskega leta 1930/31 je bilo plačano splošnih taks 383.806.229,93 Din. Vozarinskih taks je bilo v prvih petih mesecih proračunskega leta 1931/32 plačano 126.019.449 Din, proračun pa jih je predvidel 125.441.666,65 Din. Skupno je bilo v prvih petih mesecih proračunskega leta 1931/32 plačano splošnih in vozarinskih taks 489.477.468,95 Din, proračun pa jih je predvidel 518.833.833,78 Din. Torej jih je bilo plačano za 29 milijonov manj.

V prvih petih mesecih proračunskega leta 1930/31 se je plačalo splošnih in vozarinskih taks 511.713.192,36 Din, torej za 22 milijonov več nego letošnje proračunsko leto.

Rusi'a odklan'a vabilo

Moskva, 22. sept. tg. Litvinov je odklonil brzgojavno povabilo na sejo 3. komisije Zveze narodov, ki razpravlja o škandinavskem predlogu za premirje med razorožitveno konferenco, češ, da je rok prekratek, tako da ne more odposlati delegata.

Delniške družbe v CSR

Praga, 22. sept. l. Delniške družbe v Češkoslovaški se razvijajo že nekaj 10 let. V nekaterih področjih vladajo skoraj izključno le delniške. Na Češkem je skupno 1055 domačih delniških družb s kapitalom 7262 milj. Kč in z rezervnim fondom od 9 milijard 761 milj. Kč. Od tega je v preteklem letu 781 delniških družb z vpisanim kapitalom od 6 milijard 178 milj. Kč imelo dobička brez prenosa na predhodna leta 805 milj. Kč. Z druge strani je zopet 256 češkoslovaških delniških družb izgubilo 355 milj. Kč. V aktivnih družbah znaša zaslužek 13,4%, pri pasivnih družbah pa znaša izguba akcijskega kapitala 36%. Na račun dividend je preteklo leto izplačanih 617 milj. Kč, v rezervni fond pa je položenih 112 milj. Kč. Po podatkih, imajo največje dobičke družbe, ki izdelujejo stroje in orodje.

Blejski turnir

Bled, 22. septembra.

Danes so se igrale samo višje partije. Piro se je v zelo zapleteni in težki poziciji dobro znašel in dosegel remis kljub temu, da je imel kvaliteto manj. Kashdan je imel dve lahki figuri in enega kmeta, kar je bilo proti Pircovemu stolpu in dvema kmetoma premajhna premoč, da bi mogel doseči več kot remis, in mojstra sta se že dopoldne zedinila za remis.

Druga je bila končana partija med Stolzom in Vidmarjem. Vidmar ni imel izgledov za remis, ker je imel figuro manj. Stolz je svojo premoč kmalu uveljavil in Vidmarja prisilil k preda't.

Partija Astaloš—Colle je bila remis. Astaloš je moral dati kvaliteto nazaj, nakar je obdržal kmeta več, toda v nastali končnici s trdnjavami tega kmeta ni bilo mogoče uveljaviti in partija je ostala remis. Popoldne se je igrala še partija Stolz—Astaloš, katero je Stolz dobil. Astaloš je imel zelo stisnjeno pozicijo in Stolz je prišel v tako pozicijo, da Astalošu partije ni bilo mogoče več držati, nakar je moral kapitulirati.

Stanje po 22. kolu: Aljehin 18, Bogoljubov 12½, Kashdan 12, Spielmann in Vidmar 11½, Flohr, Kostic, Maroczy, Niemcevic in Stolz 11, Tartakower 9½, Astaloš 9, Colle 8 in Piro 7.

Belgrad, 22. sept. Prepovedano je uvažanje in prodajanje praška »Alan« za izdelovanje umetnega medu.

Djarkovo, 22. sept. Ž. Semkaj je prispel bivši dunajski odvetnik dr. Ribar, ki je obiskal svoje prijatelje.

razpravljalo o gospodarskih problemih. Posebno veliko skrb povzroča vladi okolnost, da je žitni eksport popolnoma prenehal. Zaradi tega proti madjarskemu poljedelstvu popoln polom. Opozicija vstraja posebno na svoji zahtevi, da se vsa najbolj važna vprašanja ne smejo reševati v odboru 33 in da la odbor ne sme izdajati raznih važnih uredb v obliki zakonov. Opozicija zbira podpise, da se takoj skliče parlament in prepričana je, da bo dobila zato potrebne podpise.

V vladnih krogih so še vedno zelo zaposleni z delom zaradi izvršenega atentata v Biatorbagyu, ker nezadovoljstvo naroda vendo bolj narašča in ker vsi ogromni policijski aparat še do danes ni prišel do nobenih rezultatov. Polcija je izdala danes poročilo, v katerem pravi, da je sedaj prišla na pravo sled za atentatorji. Preiskava se vodi na novi bazi in polcija upa, da jo bo pripeljala do uspeha.

Naši v Franciji

Crusnes MetM. 16. septembra 1931.

Sporočamo Vam žalostno novico, da je včeraj dopoldne v našem rudniku smrtno ponesrečil Jože Antolovič, doma iz Brežic in star komaj 30 let. Neverjetne mase rude so se poudule od strani in ga pokopale pod seboj, tako da so imeli tovariši veliko dela, da so jih na njem razbili ker ga drugače niso mogli potegniti ven. Bil je ves zmočan, vendar še živ. Govoriti seveda ni mogel več, samo to je potrdil, da ga še ne boli preveč. Na poti v bolnišnico Hayange je izdihnil. Naj v miru počiva! — Isti dan popoldne je zadela malo slovensko kolonijo, ki šteje komaj 25 naših delavcev, druga nesreča: Anton Centa si je zlomil na delu nogo. Nemudoma so ga odpeljali v bolnišnico Hayange, kjer mu želimo hitrega okrevanja. — Ker gre v tretje rado, nas je zadela isti dan še odpust. Na razglasni deski smo brali, da je odpuščenih 60 delavcev, med njimi trije Slovenci. Naš položaj se hitro slabša. Naša bodočnost je temna. — Smrt zadnje mesece med Slovenci sploh bogato žanje. V sosednjem Aumetzu sta umrli dve slovenski ženi, Jožefa Kokoč, ki zapušta možu 7 neprekrbljenih otrok in Marija Aškerc, dobro znana tudi našim izseljencem v Nemčiji. V Nancy je umrl za jetiko bivši predsednik Slovenskega društva v Tucquegnieux, Ljubljancin Franc Kocjan, v Moutiers pa Franc Muhič. Gospod, daj jim večni mir in pokoj! — Pa tudi drugih nesreč ne manjka. To minuto slišim, da je danes popoldne konj tako nesrečno udaril 8 letnega Erzenovega Stanka, da so ga morali nemudoma odpeljati v bolnišnico. Njemu in družini želimo, da bi pridni malček čim prej in čim bolj temeljito ozdravil. — Če ste se pritoževali pri Vas doma zaradi velike suše, smo pa trpeli tu zaradi prevelikega dežja. V avgustu smo imeli komaj štiri lepe dni. Časopisi so poročali, da je padlo štirikrat toliko dežja, kakor navadno. Videli smo, kako je kmetom na primer pšenica kalila, ko so jo mlatili, ker je ni bilo mogoče posušiti. No, sedaj so se že začeli malo lepši dnevi. Da bi le tudi držali in pustili ljudem skopati krompir. V teh težkih in negotovih časih so si namreč skoro vse naše družine najele polja, ker moževa plača komaj zadošča za prehrano družine, če je kaj bolj številna.

Merlebach-Freyming, Francija, 6. sept.

Za žalostjo pride tudi veselje! Tako se je zgodilo tudi pri nas, slov. izseljencih. Zapustil nas je naš slov. dosednji duhovnik g. Anton Hafner, ki je bival skoro tri leta med nami in se vrnil v domovino, ki je pa poslala novega moža duhovnika, g. Silvestra Skebe-ta. — Za slovo staremu in pozdrav novemu gospodu, je sklicalo tukajšnje društvo sv. Barbare vse svoje članstvo in druga naša jugoslovanska društva iz okolice. V nedeljo 6. septembra ob 3 popoldne so začeli prihajati naši ljudje od vseh strani. Ob pol 4 sta, živahno pozdravljena, stopila v dvorano oba gospoda. V imenu društva ju je nagovoril predsednik g. Viktor Molara. Dve belo oblečeni deklici pa ste podali z malim nagovorom vsakemu šopek cvetic, gosp. Hafnerju v slovo, gosp. Skebetu v pozdrav. V imenu fantov se je poslovil tajnik Oblak Ivan, za Jugoslov. kolonijo g. Milan Krlevič, v imenu pevcev iz kolonije Jeanne d'Arc g. Ocvirk. — Ko je nato še g. Skebe pozdravil vse navzoče, ko je recitiral nekatere odlomke iz Župančičeve »Z vlakom« in »Duma« in se v globokih besedah poslovil od svojega duhovnega sobrata, — vse navzoče pa prosil naklonjenosti in ljubezni — so marsikomu stopile solze v oči. G. Hafner se je nato še enkrat poslovil in stisnil vsakemu roko. Očitno je bilo, kako cenjen in priljubljen je bil med nami! Slavnost je posebno tudi povzdignila lepo slovensko petje. — Res smo zgubili svojega duhovnika, kateremu se tem potem še enkrat zahvaljujemo za požrtvovalno delo treh let, dobili pa smo zopet novega, kateremu istotako želimo mnogo uspeha in blagoslova! — Za društvo sv. Barbare: I. tajnik: Oblak Ivan.

Isti dan sta bila I. predsednik Viktor Molara in drugi blag. Anton Skruba odlikovana z diplomom za požrtvovalno delo v prid društva sv. Barbare. — V nedeljo 20. septembra priredi pevsko društvo (slov.) iz kolon. Jeanne d'Arc istotam svoj pevski koncert, na katerega je obljubil priti tudi naš jugoslov. konzul iz Metza. — S strahom pa pričakujemo bližnje bodočnosti. Ze se šepeta o novih, številnih redukcijah. Bog daj, da to ne bi bilo res.

Slovenski izseljenci v Freyming-Merlebach ob slovesu g. Hafnerja in sprejemu g. Skebeta.

Planinski dom na Mrzlici - blagoslovljen

Trbovlje, 21. sept.

Blagoslovitev planinskega doma na Mrzlici se je vršila v nedeljo ob ogromni udeležbi okrog 2000 ljudi. Prihiti so iz Ljubljane, Maribora, veliko je bilo Zagrebčanov, največ pa seveda iz bližnje trboveljske okolice. V soboto zvečer je umetni ogenj z vrha Mrzlice oznanjal veliko slovesnost prihodnjega dne.

V nedeljo se je začelo slavlje s sv. mašo, ki jo je daroval g. duh. svetnik Gasparič, trboveljski župnik. Med sv. opravilom je svirala trboveljska rudarska godba. Po sv. maši je g. svetnik ob astistenci g. kaplana Korbenja blagoslovil prenovljeni križ in novo planinsko zavetišče ter imel lep govor, v katerem je navzočim razložil globoki pomen molitev, ki se opravijo pri blagosloavljanju novih stavb. Želel je, da bi v tem novem planinskem domu naš vsak planinec vnel v mir, čistost srca in nesebična krščanska ljubezen naj bi vladala v tej lepi novi planinski postojanki. — Nato je pozdravil vse došle goste od blizu in daleč pred-

sednik trboveljske podružnice SPD g. Beg. Besede veselja in čestitke je izrekel predsednik centrale SPD dr. Pretnar. Stari g. Petriček iz Zalca se je potem spominjal truda, ki so ga imeli zalčani pred 32. leti, da so postavili ono malo kočico, ki sedaj leži ob novem domu kot kak beraček. Imenovali s ojo po svojem zaslužnem županu Hausenbihlerju, katerega sliko je sedaj prinesel seboj g. Petriček in jo podaril trboveljski podružnici SPD, ki jo bo obesila v sobo v novem domu in dobila ime po tem zaslužnem možu. Govoril je še dr. Prebeg iz Zagreba, ki je omenjal, da je vsaka nova planinska kočica vir medsebojnega spoznavanja bratov. Pozdravili so še drugi vneti planinci. Vse pa je spravil v dobro voljo g. Zoržut iz Maribora, ki je govoril v verzih in na šegav način opisal pot Mariborčanov na Mrzlico in tudi imena vseh navzočih odličnejših gostov na duhovni način vpletel v svoje verzice. Pesem pride gotovo v posebno spominsko knjigo tega dne, kamor so se vpisali tudi vsi zastopniki društev in drugi gostje. Slavnost se je zaključila v veseljem razpoloženju v zadovoljnost vseh.

Stiske vsled elementarnih in finančnih nezdod

Ljubno, 21. septembra.

Včeraj so hodili po našem trgu en možki in dve ženski, ki so prodajali razne biblične spise. Menda so bili kakšni agenci znane »Bibel-forscherskes« sekte. Znali so tako lepo govoriti, da je marsikdo nasedel in knjige kupil. Čudno je pa, da so ljudje tako neumno - babjeverni, da vsakemu frazerju več verjamejo ko pa tistim, ki jim ho- tejo le dobro.

V zadnjem poročilu v »Slovenec« o povodnji smo brali, da bo cesta v Solčavo najmanj 14 dni zaprta, a so jo že v teku dveh dni toliko popravili, da je sposobna za avtomobilski promet. Pač pa je občinska cesta proti Rastkam na petih mestih vsled divjanja potoka Ljubnice tako razdejana, da jo bo težko popraviti. Deloma zaradi finančne stiske, deloma pa zaradi terena samega, ker voda sedaj tam teče, kjer je šla prej cesta. Neposredno na drugi strani se pa dviga hrib. Ljudje so popolnoma odrezani od trga in če bi kdo sedaj umrl, bi ga najbrž niti ne mogli spraviti na pokopališče ali pa le z velikimi težavami.

Naši drvarji in splavarji precej občutijo današnje mizerne gospodarske stanje. Do zdaj so bili vsi zaposleni, dočim je letošnje poletje nad polovico delavcev praznovalo. S strahom gledajo v prihajajočo zimo, kaj bo. Tudi kmetu se ne godi mnogo bolje. Les prodaja pod ceno, živina se mu pa sploh ne izplača. Pri takih razmerah je razumljivo, da trpe tudi obrtniki in trgovci in tako raste v ljudeh od dne do dne obupanost.

Tabor kršč. delavstva

Jesenice, 21. septembra.

V nedeljo 20. t. m. so Krekovec priredili pri Sr. Križu nad Jesenicami tabor krščanskega delavstva. Ob devetih je daroval sv. mašo g. župnik Krašna. V lepem cerkvenem govoru je poudaril važnost in zaslužnost dela, ki mu je dal čast in dostojanstvo Kristus sam in dobi ravno v luči krščanstva svojo pravo vrednost.

Po sv. maši je pred cerkvijo otvoril tabor tov. Litof. Prvi je govoril jeseniški tovarniški delavec Pukšič. V krepkih in stvarnih besedah je orisal bedo delavstva in njegovo silno borbo za zboljšanje delovnih pogojev, ampak za celotno spremembo družabnega reda, ki mora sloneti na pravici in ljubezni. Krščansko delavstvo bo v tem boju stalo v prvih vrstah zvesto papežev okrožnici »Rerum novarum«.

Nato je govoril Langus Joža o današnjem naprednem ustroju družbe, ki sloni na neprestani borbi in vedni zmago bogatih. Sicer je bila ta borba, od kar obstoji človeštvo, a tako huda, tako nečloveška, tako grozna, kot je danes ni bila nikdar. Kapitalizem je dosegel vrhunec, a zraven njega že raste njegov otrok — komunizem. Ako je še danes čas, da zabraunimo stariš izbruh vulkana, ga bomo in moremo zabraniti samo z notranjim prerodenjem vsakega posameznika v duhu prvih kristljanov. To veliko nalogo ima ravno katoliška akcija. Novo družbo pa bomo ustvarili le s silno borbo proti materializmu, z borbo za pravico, za resnico in popolno svobodo.

Novo

SARGO

Ze nad 50 let se daje za negovanje zob prednost Sargovu Kalodontu. Poleg ostalih odlik je dobil sedaj še novo svojstvo, ki ga nima sicer niti eno drugo zobno čistilno sredstvo in to je učinkoviti do-datek (Sulfuricinoleat po Dr. Bräunlichu), kateri odstrani in prepreči zobni kamen, tega povzročitelja mnogih težkih zobobolov.

Proti zobnemu kamnu

Kmetje si bodo pomagali sami!

Kislo zelje po 2,50 Din.

Ljubljana, 22. sept.

Ljubljanci se še dobro spominjajo ogorčene zeljarske stavke, ki so jo uprizorili trnovski zeljarji spomladi s tem, da so se uprli odloku mestnega tržnega nadzorstva in niso hoteli prodajati kislega po 4 Din, kakor jim je bilo predpisano. Ta zeljarska stavka je imel tudi močan odmev v javni polemiki. Posledica stavke je bila, da je Ljubljana ostala spomladi in sicer ravno v postnem času, brez zelja. Pri vsem tem pa je bilo značilno da javnost v Ljubljani, to se pravi konzumenti, niso te stavke spremljali ravno z nesimpatijami. Sedaj, na jesen, so trnovski zeljarji sami znižali cene zelja na 4 Din, medtem ko se dobi kmetsko zelje že tudi po 3 Din.

Včeraj je našemu sodniku pripovedoval neki kmet iz bližnje ljubljanske okolice, da bo prosil tržno nadzorstvo, naj mu nakaže na ljubljanskem trgu primeren prostor in bo potem prodajal prvotno kislo zelje po 2,50 Din kilo. Kmet nam je pokazal vzorec svojega zelja. Prepričali smo se, da je bilo njegovo zelje res prvo-

vrstno. Gotovo je tudi, da bo tržno nadzorstvo rado ustreglo želji tega kmeta in mu odkazalo primeren prostor na trgu, kar mu je tudi bilo obljubljeno.

Kmet nam je pravil, kaj ga je napotilo, da se je odločil za ta korak. Neki Ljubljancin mu je namreč v začetku ponujal za zelje v glavah po 1,25 Din za kg. Pozneje je svojo ponudbo znižal na 1 Din za kg, pa tudi to se je premislil plačati in mu je nazadnje ponujal samo še po 50 par za kg zelja v glavah. Kmet je ogorčen zavrnil kupca: »Kaj se norčujete iz mene?« — »Ne,« je odvrnil ta, je pogledal, saj sem ga kupil drugje res po tej ceni!« — »Tako!«, je dejal kmet, »potem vam pa zelja ne dam niti po 1,25 Din. Bom pa sam ribal!« Kmet je res sam naribal zelje in najbrže ga že jutri pripelje na ljubljanski trg. Pravil nam je, da bo tako več dobil za zelje, kakor pa če bi ga prodal v glavah po 1,25 Din za kg!

Nedvomno je, da bodo temu kmetu sledili še drugi kmetje in bomo imeli tako priliko kupovati res poceni in dobro zelje, kmet pa bo tako dobil mnogo več za svoj pridelek.

Čevljarski delavci proti Bati

Ljubljana, 22. sept.

Po časopisnem poročilu se je zadnje nedeljo vršil v Belgradu kongres usnjarskih in čevljarskih delavcev, katerega so se baje udeležili zastopniki iz vseh delov države. Nas pri tem zanima samo najvažnejše vprašanje, ki se je po časopisnih poročilih obravnavalo na tem kongresu: stališče usnjarskih in čevljarskih delavcev nasproti Batinemu nastopanju v naši državi.

Časopisna poročila namreč navajajo, da so usnjarski in čevljarski delavci na tem kongresu zavzeli stališče za Bato. To pa ni res. Vsaj slovensko usnjarsko in čevljarsko delavstvo je odločno proti Bati, ker se zaveda, da mu potem grozi še slabši položaj, v kakršnem se nahaja danes.

Zanima nas dalje, kdo je na tem kongresu zastopal slovensko usnjarsko in čevljarsko delavstvo. »Slov. Narod« piše, da je usnjarske in čevljarske delavce iz dravske banovine zastopal v imenu Narodno strokovne zveze g. Vladimir Krašos. Po naših informacijah ima imenovana organizacija organiziranih prav malo delavcev usnjarske in čevljarske stroke. Lahko rečemo, da je to število enako ničli. Radovedni smo torej, kdo je g. Vladimirja Krašosa pooblastil, da brez vednosti ostalih organizacij, ki združujejo v svojih vrstah veliko večino, prav za prav vse delavstvo usnjarske in čevljarske stroke v Sloveniji, zastopa na imenovanem kongresu. Usnjarski in čevljarski delavci ga niso pooblastili.

Ko smo to ugotovili, lahko spoznamo, kakšno

vrednost naj ima dotični sklep glede Bate. Če so tudi ostali zastopniki iz drugih delov države imeli v rokah take legitimacije, kakor jo je imel g. Krašos, potem kongres sploh ni pomenil ničesar, še manj pa so vredni njegovi sklepi.

Da je vse to res, navajamo protest, ki so ga vložili usnjari, čevljari in sedlarji n. pr. Pollakove tovarne v Ljubljani 15. septembra letos:

Protestiramo proti izdelavi, oziroma ustanavljanju kake tovarne v Jugoslaviji pod firmo Bata ali kake druge firme pod tujim imenom. Apeliramo na oblasti, kakor tudi na vso javnost, oziroma na konzumente, da prva ne izda dovoljenja, in drugi, da ne kupujejo njih izdelkov. V naši državi je dovolj domačih usnarjev in čevljarjev, ki smo in ostanemo državljani Jugoslavije. Zato proč z inozemskim tovarnarjem! Domačo narodno javnost pa pozivamo, da kupuje samo izdelke domačih obrtnikov, oziroma izdelke domačih tovarn, ker samo tako je mogoče, da se današnja težka kriza, v kateri se nahaja tudi delavstvo, ublaži, hkrati pa olajša tudi brezposelnost. Pozivamo tudi ostale delavce usnjarske in čevljarske stroke, dalje vse obrtnike teh dveh strok, da se našemu protestu pridružijo, nas v skupnem boju podpirajo, — ker le s tem pridemo do zmage! Proč z Bato!

Tako se je 15. septembra — 5 dni pred tistim kongresom v Belgradu — izjavilo celokupno delavstvo Pollakovih tovarn. In istega mišljenja je tudi delavstvo drugih tovarn, ker se čuti po Bati ogroženega.

Izredno leto jurčkov

Litija, 22. septembra.

Letošnje leto lahko imenujemo leto gob... Dežja in moče je v sedanjem jesenskem času obilo in po izdatni vlagi, iz namočene zemlje pogaj-

najo gobe vseh vrst iz tal, da je kar veselje in da jih naše kmetsko ljudstvo nabira in dobiva zanj prav lepe denarce. In je prav tako, saj drugi kmetički pridelkov itak vsled slabe cene ni mogoče vnovčiti brez izgube. Tako ljudstvu vsaj gobe nekaj vržejo. To se kolikor toliko pozna tudi v trgovinah in na sejmih, kjer kmetje saj nekaj najnujnejših stvari lahko kupijo.

So družine, kjer so v letošnjem letu prodali

nad 100 kg gob, katere nakupujejo številni pre-kupčevalci do 50 Din za 1 kg. Te dni je našel naš slaščičar g. Franc Mohor iz Litije malo nad Bedenom v Podčenturju krasnega gobana, ki je meril 40 cm in tehtal 2,3 kg. Iz slike razvidite obsežnost tega krasnega jurčka, ki je gotovo v svoji gobji rasti rekorden.

V našem okraju so letošnje leto nasušili in prodali gotovo okoli 50.000 kg gob, za katere so prejeli pridni nabiralci in sušilci redno vsoto do 2.000.000 Din, kar pride v tej dobi velike gospodarske krize gotovo v korist kmečkega gospodarstva.

Lovski čuvaj obstrelil lovca

Ljubljana, 22. septembra.

Bilo je lani 13. decembra zjutraj. Posesnik Peter Kuhar je lovil v svojem lovišču v gozdu na Pokovcu divjačino in jo zasledoval do meje svojega revirja, nakar se je obrnil. V tem trenutku je iz sosednjega revirja počil strel iz lovske puške. Sibre so zadele Kuharja od zadaj v desno stegno ter mu prebili dve žili. Na posledicah te poškodbe je Kuhar 27. januarja letos umrl. Kuharja je bil obstrelil lovski čuvaj Janez Uršič.

Pred sodnikom-podincem deželnega sodišča s. o. s. Ferdinandom Meralo se je lovski čuvaj Janez Uršič zagovarjal prestopka telesne poškodbe iz malomarnosti. Uršič je priznal, da je streljal na Kuharja, da pa je bil v to prisiljen, ker se je sicer bilo bati, da bo oni nanj streljal. Domneval je namreč, da je v lovišču divji lovec. Razprava je trajala 3 ure. Prisotni so bili nekateri ljubljanski lovci. Janez Uršič je bil obsojen na 8 mesecev strogega zapor, toda pogojno za 2 leti. Državni tožitelj dr. Fellacher je prijavil priziv zaradi nizke in pogojno izrečene kazni.

Kaj pravite?

Zgodilo se je nekeje v Sloveniji — kje, je potratna stvar. — Vršla se je tombola, nazadnja, kakršnih je mnogo pri nas. Za uspešnost tombole so potrebni ljudje, ki prodajajo tablice. Teh je dosli in tudi učiteljstvo je zaposleno s prodajo. Z večjim ali manjšim uspehom, kakor je po iznajdljivosti posameznika združena z ljudskim razpoloženjem in denarjem. Do sem vse kakor po navadi. Toda ta iznajdljivost je našla povsem nova pota za prodajo. Nekdo je sprožil veliko idejo: Tablice naj bi se prodajale otrokom v šoli. Drugi pa je še priporočil, naj otroci priporočajo doma staršem nakup teh tablic, pa bodo dobili potem kakšen zvezek med letom zastoj. Mimogrede — so to zvezki, katere kupi šolski odbor, recte, občina — za revne učence.

Sporočam vam to, g. urednik, ker se mi zdi to naravnost sijajna ideja. Ali bi ne kazalo to upeljati v vse naše šole? Šolski odbori ilak povsod kupijo nekaj zvezkov za brezplačno razdelitev. Kako sijajne perspektive se nam odpirajo za razne prodajne in zbiralne akcije, posebno v sedanjih veliki krizi.

In zgoljni moment! Splošno poudarjamo, da nam, severni veji jugoslovanskega naroda, manjka praktičnega trgovskega duha, da se ne znamo znajti v vsakem položaju. Ali bi ne bil to prvi korak k temu praktičnemu pouku? Če so prizadeti revnejši, ki ne morejo kupiti, pa so prikrajšani pri zvezkih, nič ne škoduje.

Bojim se samo, da ne bi dal iznajdljivosti svoje iznajdbe patentirati, kar bi splošno razširjenje gotovo oviralo. Pa možak je skromen, idealen, požrtvovalen in kaj takega ne bo storil, zato bi bilo priporočati drugim listom — posebno »Učiteljskemu Glasniku« — naj to ponatisne, kar bo gotovo pripomoglo k čimprejšnji splošni izvedbi.

Zborovanje delavske mladine

Ljubljana, 21. septembra.

Preteklo nedeljo se je vršil občni zbor Centralne Krekovih družin v dvorani palače okroglega urada za zavarovanje delavcev. Na običnem zboru so bile zastopane skoraj vse družine; pa tudi gosti so s svojo navzočnostjo pokazali živo zanimanje za razvoj kulturne organizacije krščan, delavstva.

Iz poročil, ki so jih podali tajnik Koprivce, blaginjak Preželj, Slak in predsednik Langus je razvidno, da je organizacija delovala v preteklem letu predvsem na notranji organizacijski in načelni izpopolnitvi. Priredila je več tečajev v Ljubljani in po delavskih centrih. Krekova mladina je priredila tudi devet javnih taborov, kar kaže močno angelnost za te razmere. Posebno zadovoljivo se gibljejo Boreci, ki imajo poseben delovni sistem, povzet iz skavtstva in moderne delovne šole. Priredili so tudi tritedensko taborjenje v Martuljku, ki je bilo po udeležbi največje taborjenje v Sloveniji.

Občni zbor je sprejel več sklepov in resolucij. Organizacija Krekove mladine je uvedla nov tekmovalni red dela. Skupne duhovne vaje bodo imele v Domu duhovnih vaj v mesecu marcu. V letu 1932. prirede večji izlet na Češko. Ostali sklepi in resolucije se nanašajo na interno delo organizacije, na versko življenje članov, na sodelovanje s strokovno zvezo in na zadržanje do drugih organizacij.

V novi odbor so bili izvoljeni: Rozman Jože, Slak Jože, Pregelj Franc, Kopriva Matije, Butnar Jože in Culkar Franc, zastopnik škofjskega ardi-narijata je vseuč. prof. dr. Andrej Snoj. V nadzorstvu pa so Langus Jože, Pitako Vilko in Zumer Srečko.

Varujte se prehlajenja!

Otroke obvarujejo nalezljivih boleznih vratu in grla okusne Anacot-pastilje dr. Wanderja. Dobivajo se v vseh lekarnah za ceno Din 8.— za manjši in Din 15.— za večji zavitek.

Kulturni obzornik

»Raste«, glasilo, ki ga piše akademična mladina pod uredništvom Etbina Bojca, je sedaj za leto 1930-31 zaključena. Zelo bogata in jedrna je ta zadnja številka. Urednik je napisal uvod, ki daje mlademu človeku v teh tako silno razburkanih časih trdno smer. Sploh je treba danes katoličanom več optimizma mesto jamranja, kakor ga toliko slišimo. Turkovi članki o pravni podlagi zaštite narodnih manjšin s posebnim ozirom na Slovence so jako temeljiti in bi jih moral poznati vsakdo, kdor se kotlikaj s političnimi problemi bavi. Bceede, napisane v eseju »Domovina, tušina in inteligent«, naj sežejo globoko v dušo vsakemu, ker nam narodno čustvo kažejo kot izhodilce vse naše duhovne reči. Zelo dragoceno je poročilo o kongresu Pacis romane, ker nas ne seznani samo z organizacijo in delom katoliške dijaške inteligence po vsem svetu, ampak tudi z njegovo duševno strukturo in idejnih vodnicah. Kazalo nam priča o velikem delu in skrbi urednika, ki skuša objeti vse probleme. »Raste« moramo vsi podpirati z naročbo, ki je za dijake 25, za nedijake 35 Din na leto. (Upravičeno je v Akademskem domu na Miklošičevi cesti 5 v Ljubljani.)

»Kraljestvo božje«, 10. številka, nas zelo zanima zaradi opisa velikega katoliškega kulturnega delavca slovaškega naroda, Andreja Hlinke, ki nam v opisu g. Sedivja stopa plastično pred oči. Nadalje bo vsakega pretresla slika, na kako eurov in naravnost peklensk način boljševiki trgajo mladim dušam iz src vero. Tolalžno za srce pa je branje »Odkritosrčne romarjeve povesti«, ki nam žedaje bolj odkriva globino nabožne ruske duše, tako da mu nehote vzbudi misel: »Taka pristnost in trdnost krščanskega čuvstvanja se kljub najhujši brezbožni propagandi ne da, vsaj docela ne, uničiti!« Vesela čustva vzbujajo tudi opise božje poti Črnogorske gospe v Letnici, ki jo častijo, tako zelo raztreseni katoličani v Južni Srbiji. Študentski »beli bratje« so tudi topot napisali številki »štimunge« poln uvod. Razgled je topot posebno širok.

To je značilno dejstvo, ki mu je treba posvečati pozornost; neki pop Najdanović n. pr. v »Vesniku srpske crkve« piše, da se »katoliško versko prepričanje ne da združiti z jugoslovanskim narodnim mišljenjem in narodnim edinstvom«. Topot ima »Božje kraljestvo« cele štiri lepe slike. Leta, ki ga zelo priporočamo, stane na leto 12 Din in izhaja vsak mesec. Naroča se v Ljubljani, Napoleonom trg 1.

Ljubljana

O tržnici na Ljubljani

Ljubljana, 22. septembra.

O ideji, zgraditi moderno tržnico na Ljubljani, smo že pred kratkim poročali. Zdaj smo zvedeli glede tega še nekaj zanimivih podrobnosti, ki bodo brez dvoma zanimale vsjo javnost.

So prav za prav trije načrti, ki so si v bistvu enaki, razlikujejo se le glede prostora na Ljubljani. Prvi načrt zamišlja zazidavo Ljubljane od Marijinega trga do Zmajskega mostu. Ta prostor bi bil najidealnejši, iz estetskih ozirov pa ni najboljši. Tudi ne bi bil ta prostor toliko primeren zaradi precejšnje nerodnega dovoza. Na vsak način bi bila tržnica na tem mestu Ljubljane preveč stisnjena, dovoz bi bil mogoče le skozi ozko goro ob sedanem Prešernovem spomeniku ter na drugem koncu z obeh strani Zmajskega mostu.

Drugi načrt hoče zazidati Ljubljano na obe strani Zmajskega mostu, tako da bi bila tržnica deljena, na vsaki strani mostu polovica. To bi bilo neugodno zaradi kupčije same, ki bi se preveč delila; razen tega bi nastala prometna ovira zaradi mostu in ceste.

Vsled tega nameravajo iniciatorji tega v resnici svojvrstnega načrta izvršiti tretji načrt, ki hoče nadzidati Ljubljano od Zmajskega do Sent-peterskega mostu. Ta ploskev bi bila dovolj velika, bila bi najbolj primerna zaradi dovoza, ima pa seveda to slabost, da je nekoliko odmaknjena od sredine mesta. Zazidava ploskev od Zmajskega do Sent-peterskega mostu bi obsegala 8000 do 9000 kvadratnih metrov prostora. Na tej ploskvi bi se lahko postavilo 300 stojnic, kar bi za Ljubljano zadostovalo. Razen tega bi bilo dovolj prostora za stojšča, za vozove, vozičke itd.

Kako bi bila tržnica naravnata? Iniciatorji si jo zamišljajo tako, da bi bila nad vsjo zazidano ploskvijo mogoča streha, ki bi slonela na močnem stebrovju. Na ploskvi sami bi bile v več vrstah zgrajene stojnice, druga poleg druge, vse urejene

Nova Magirus lestev za gasilce

Ljubljana, 22. septembra.

Na zadnji seji magistratnega gromilja je bilo sklenjeno, da se predlog mestnega gasilskega urada za nabavo nove Magirus lestve odkaze finančnemu odseku, ki naj potem poroča o tem občinskemu svetu. Kakor smo se informirali, gre za nabavo nujno potrebne gasilske orodja, ki ga že dolgo pogrešajo ljubljanski gasilci. Dosedanja Magirus lestev je stara namreč že dobrih 35 let in je povsem neuporabna. Tudi bi bilo smutno nevarno delati vaje ali pa reševati ljudi po taki lestvi iz gorečih poslopj. Znanam nam je huda nesreča, ki se je lani pripetila v Domžalah, kjer se je lestev zlomila. V slučaju, da bi v Ljubljani gorelo večje poslopje, bi bili zlasti gasilci takorekoč brez moči in bi zelo težko reševali ljudi iz višjih nadstropij. Nova Magirus lestev, ki jo bo morala mretna občina prej ali slej naročiti, bi veljala približno 520.000 Din. Dolga bo 26 metrov, to se pravi, da bo segala do vrha tako visokih stavb, kakor je palača Ljubljanske Kredite banke. Pripomniti je treba, da bi se daljša lestev, to je taka, ki bi rešila segala do vrha novega nebotičnika, bila za Ljubljano v splošnem neuporabna, ker potem gasilci ne bi mogli reševati ljudi iz nižjih poslopj. 26 metrov dolga lestev pa je za Ljubljano povsem primerna. Nova poslopja imajo vobče, kakor bi imel tudi nebotičnik v višjih nadstropjih rezervoar, hidrante in vse potrebne naprave proti ognju, tako da je v tem oziru zanje poskrbljeno. Vse polno pa je v Ljubljani biš in objektov, ki so sicer tudi visoki, vendar pa nimajo nobenih priprav proti ognju. In za taka poslopja je iz varnosti nujno potrebna nova moderna Magirus lestev.

Razglas

Razgrnitev vol. imenika

v smislu zakona z dne 6. septembra 1931 »Službeni list« št. 347/34.

Volilni imenik mestne občine ljubljanske, po katerem se bodo vršile volitve za narodno skupščino, je razgrnjen na vpogled prebivalstvu v sobi št. 38 mestnega načelstva ob delavskih od 9 do 12 in pri tukajšnjem okrajnem sodišču ob običnih uradnih urah. Vsakdo ima pravico volilni imenik pregledati, prepisati, razglasiti in natisniti ter bodisi zase, bodisi za drugega zahtevati njegov popravek. Pri volitvah smejo glasovati samo oni, ki so vpisani v imenik. Popravek volilnega imenika se zahteva neposredno pisмено ali ustno od mestnega načelstva ali od okrajnega sodišča. Zahtevanim popravkom se morajo predložiti dokazi. Za dokaze morejo služiti samo polnoveljavne javne listine. Za zahtevo popravka volilnega imenika se ne pobira nobena taksa niti za opravilo, niti za akt, niti za listine, kakor: za izpiske iz cerkvenih knjig, za izpričevala, potrdila itd., ki so potrebna za dokaz teh zahtev; nego na njih se označuje, v kakšen namen se izdaja in da se za srugo posle ne smejo uporabiti kot dokazi brez takse. Pristopna oblastva morajo dati zahtevniku v 24 urah vse listine, ki se zahtevajo zaradi popravka volilnih imenikov. Ko se razglasi ukaz o volitvah narodnih poslancev, se smejo popravki zahtevati samo še tri dni po razglasitvi ukaza. Nobena poznejša zahteva popravka ne vpliva na sestavo volilnega imenika, po katerem se bodo vršile te razpisane volitve. Mestno načelstvo v Ljubljani, dne 22. septembra 1931.

Samomor z nožem

Ljubljana, 22. septembra.

Danes se je pripetil na Glincah grozoten slučaj samomora mladega človeka, kar je zelo vznemirilo prebivalstvo vse viške občine.

Pri svoji materi na Glincah, Tržaška cesta št. 48, je živel 27-letni mesar Anton Starin. Rant se zadnje čase ni dosti brljal za domačo obrt. Kaj je mladega fanta spravilo na te stranpoti, si ni mogoče pojasniti. Mati ga je pogosto karala in silila naj si poišče kakšno službo, ce že noče doma delati. A materin trud je bil zaman.

Davi na vse zgodaj je fant odšel z doma ter se je vrnil šele okoli 11. Šel je takoj v svojo sobo in se zaklenil. Mati ga je okoli polne potrebovala, da bi ji pojasnil neko stvar zaradi obrti. Dala ga je poklicati. Ponj je odšel domači mesarski vajencu Albinu Novaku. Novak je potikal na vrata sobe, toda Anton se ni odzval. Albin je odprl vrata s silo s

FOTOMATERJI!

Vse fotopotrebščine dobite v jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Zahtevajte cenik!

po najmodernejših gradbenih in higijeničnih predpisih. Znotraj bi bile stojnice vse obložene s ploščami, bile bi opremljene s tekočo vodo, spodaj pa bi vsaka stojnica imela posebno shrambo za blago. Ves odtok bi bil speljan neposredno v Ljubljano.

Podjetni iniciatorji, o katerih smo poročali, da snujejo zaradi te zgraditve posebno delniško družbo, so pripravljeni o zmagi svoje ideje ter ji prorokujejo tudi trdno bodočnost. Rentabiliteta je sigurna. Lope bi donosale po 500 do 600 mesečno, razen tega pa bi nekaj prinašale tudi druge koristne zgradbe in naprave, ki bi bile s tržnico združene. Mišljena je zlasti velika domača restavracija ali gostilna, dalje kavarna, razni bazarji itd. Vse to bi donosalo mesečnih 80 do 90.000 Din. Letni donos vseh obratov bi znašal po računih, ki so jih sestavili iniciatorji, 3 do 4 milijone Din, kar bi seveda popolnoma zadostovalo za amortizacijo podjetja, omogočeno pa bi bil po teh računih tudi primeren dobiček.

Glede izvedbe načrta so iniciatorji mnenja, da bi morala stvar podpirati tudi mestna občina, ker bi bilo podjetje v njenem interesu. Če se izvede ta načrt, bi bil tudi nepotreben nakup Mahrove hiše. Novi magistrat bi namreč potem brez vsega lahko zgradil na praznem Vodnikovem trgu, tudi vse ostali lepi načrti, ki si ga je zamislil mojster Plečnik, bi bilo lahko izvesti. Okrog magistrata bi seveda manjkale stojnice, kar pa je končno celo dobro, saj tudi drugod po svetu in tržnica nujno vezana na magistrat, vsaj po večjih mestih ne, da navedemo samo Dunaj in Prago.

Vse to so ideje in mnenja, ki jih navajajo zagovorniki te svoje ideje.

Kdaj bomo pa v resnici prišli do tržnice na Ljubljani ter kako, tega seveda danes ne more nihče reči. To vse je odvisno še od mnogih in različnih činiteljev. Eno pa je gotovo: Ljubljana lepe in moderne tržnice res potrebuje.

pomočjo železa. Nudil se mu je strahovit prizor: na postelji je ležal Anton, ves krvav, na prsih pa je imel veliko rano. Bil je že mrtev, nož, s katerim si je to rano prizadejal, pa je ležal v kotu sobe. Novak je takoj sklical domače ljudi, ki so z grozo spoznali, da si je mladi ... najbrže iz togoe sam vzel življenje. Na kraj dejanja je prišla policijska komisija zdravnik dr. Lapaneta in dežurnega uradnika Hauptmanna. Zdravnik je ugotovil, da si je mladenič zabel nož tik v bližino srca, nato pa ga izvlekel in z zadnjimi močmi zagnal na tla. Ako bi takoj, v naslednjih minutah bil zdravnik blizu bi mogel mladeniča še pomagati. Zalostni dogodek je napravil na vse globok vtis.

○ Zdravljenje mestnih ubogih. Ubojni ljubljanski občani imajo, kakor znano pravico do brezplačnega zdravljenja. V prostorih Mestnega doma je ambulatorij za mestne uboge, ki obsega čakalnice, ordinacijsko sobo in sobo za fizikalno zdravljenje. V zadnji sobi dve kremenjski luči in tonizator. Lani se je skupno tu zdravilo 194 bolnikov, od teh 480 moških in 814 žensk. Med tem je bilo 242 brezposelnih. Ordinacij je bilo 1712, obiskov na domu pa 296. Vsi bolniki so dobivali na račun mestne občine zdravila in eventualno bolniško nego ali druge zdravilne pripomočke. Zdravljenje se je vršilo zaradi naslednjih bolezni: Bolez v krvnega obtoka 196, bolezni srca 124, prebavila 140, živčevje 123, kirurški obolenja 225, nevroze 93, rak 37, tuberkuloza 65, druge bolezni 271. Po starosti je bilo 116 bolnikov do 15. leta, 449 od 16. do 50. leta, 503 od 51. do 70. leta, nad 70 let pa 226.

○ Volilni imenik mestne občine ljubljanske. Občinstvo se opozarja na razglas o razgrnitvi volilnega imenika, ki je prioben v današnjem listu.

○ Prelatek kruh — za zadnji dinar. Pisec teh vrstic si je včeraj kupil četrt kilograma kruha za poslednji dinar. (Brezposelnim ljudem je namreč kruh edina hrana.) Ker je bil že na videz nekoliko čudno lahek, ga je sčetal ter ugotovil, da tehtja samo 22 dk. 1 kg hrupa tehtja v Ljubljani torej 88 dk, stane pa 4 Din, dočim bi 100 dk stalo nekaj nad štiri in pol dinarja. Rizen tega se je prenehalo zavijanje kruha v papir. Tako izgleda izguba nekaterih pekov, ki jo imajo zdaj, ko je kruh cenejši.

○ Hospitantke na ženski obrtni šoli v Ljubljani se bodo vpisovale od četrta do sobota, od 24. do 26. septembra vsak dan od 10 do 12 v sobi št. 20, prtilice (damski sobi ženske obrtne šole na Tehniški srednji šoli). Hospitantje se bo začelo z mesecem oktobrom.

○ Novi čevljarji most. Je prav za prav vprašanje, kakšno ime bodo dali mestni očetje novemu železobetonskemu mostu, ki ga zdaj grade na mestu starega železnega Čevljarkega mostu. Morda bo ostalo kar pri starem, kar bi bilo seveda najbolje. Dela pri novem mostu prav hitro napredujejo. Temeljli so že izkopani do dna na obeh straneh; zdaj so že začeli v jame vsipati beton, ki ga na obrežju meša poseben stroj. Novi most bo 12,50 m širok ter bo oprt na dva stranska temeljna nosilca, razen tega pa bo sredi Ljubljance še en opornik, širok 2,35, dolg pa 15 metrov. Zdjaj je pri delih zaposlenih okrog 50 delavcev. Okrog mostu je vse zamašeno z raznim materialom, ob obrežjih zlasti z blatom, ki so ga izkopali iz struge. Trgovcem Pod Trnovo je radi teh del od sila nerodno, vesel pa bodo seveda potem, ko bo novi most zgrajen in bo promet tamkaj vse drugačen, kakor pa je bil doslej.

○ Nova osnovna šola v Ljubljani. Ljubljanske osnovne šole, v katerih se nahajajo tudi meščanske šole, so nabito polne in prenatrpane, kar škoduje v prvi vrsti pouku samemu. Ljubljana bi potrebovala najmanj 42 razredov, da bi se mogla šolska deca udobno namestiti. Sedaj je na osnovniholah 125 razredov. Jasno je torej, da je postalo vprašanje graditve nove osnovne šole prav pereče in aktualno. Nova, najmodernejša šola se bo zgradila za severni del mesta za Bežigrad na zemljišču, ki ga je mestna občina kupila od pekarske zadruge v bližini artiljerijske vojašnice. Inž. arh. Musić je že izdelal zadevne načrte. Stroški nove šole so proračunani na približno 7 milijonov dinarjev. Z gradnjo šole so nameravali pričeti že letos, toda vreme stvar ovira in se bo gradnja gotovo pričela spomladi prihodnje leto. Šola bo ena najlepših stavb in take šole ne bo moglo pokazati nobeno mesto v Jugoslaviji. Na ljubljanskih osnovniholah je 4161 učencev in učenk.

○ Načrt na gorenjsko železnico. V nedeljo se je podalo, kljub oblačnemu vremenu, ogromno število ljubljancev na Gorenjsko. Ze na ljubljanskem glavnem kolodvoru je bil zjutraj naval, na gorenjskem kolodvoru pa je bil položaj naravnost nemogoč. Kolodvor je bil ves poln izletnikov, pred eno samo samoto blagajno pa so se trlo občinstva, da je bil jol. Železniška uprava so namreč nikakor ne more odločiti, da bi ob takih dnevih, kadar obstvno v večjem številu navali na železnico, po takih kolodvorih, kakor je gorenjski, uvedla vsaj še eno zasilno blagajno. Izgovor, da si občinstvo

že lahko prejšnji dan oskrbi karto ali pa pri »Putniku«, ne velja, ker so turisti in izletniki odvisni predvsem od vremena, za katero pa prejšnji dan ne morejo vedeti, kakšno bo. Tudi z drugih gorenjskih kolodvorov poročajo o veliki stiski, ki je bila zlasti zvečer pred blagajnam. Na Otočah n. pr. ni dosti potnikov sploh moglo dobiti karte. Ob takih razmerah ni čudno, da je avtobusom lahka tekma z železnico.

○ Nove stavbe. Letos so bile na parcelah bivše južne železnice za Stadionom zgrajene tri nove velike stanovanjske hiše, ki so vse že pod streho ter bodo kmalu vporabne. Prihodnje leto bodo tamkaj zgradili še dve taki stanovanjski hiši, medtem ko bo odbor hišo ob Resljevih cesti prodal. Vse železniške hiše bodo potem na enem kraju, za Stadionom.

○ Umrla so v Ljubljani. V času od 7. do 11. septembra so v Ljubljani umrli: Čenden Jakob, 81 let, zasebnik, Komenskega ulica 16. Kumelj Ivan, bivši čevljar, Vidovdanska cesta 9. Lovšin Franjo, 68 let, nadučitelj v Liki, Vinica. Leejak Marija, 73 let, zasebnica, Štepanja vas. Glavač Marija, 44 let, kuharica, Lingarjeva ulica 2. Arhar Ivanka roj. Matko, 54 let, soproga železn., Kolodvorska ulica 18. Kilar Jernej, 82 let, rač. nadsvet. v pok., Rimska cesta 91. Dequal Franc, 83 let, krojaški mojster, Florjanska ulica 24. Poženel Helena roj. Furlan, 88 let, zasebnica, Kladovna ul. 21. — V ljubljanskih bolnišnicah so umrli od 7. do 11. sept. 1931: Orel Marjan, 27 let, delavec, Sestro pri Dobrunjah. Štepančič Lazar, 31 let, svečenik, Vrčin-Gračanec. Čebin Peter, 58 let, delavec, Jeranova ul. 5. Pegan August, 58 let, strojevodja dr. žel., Škrabčeva ulica. Perhne Franciška, 45 let, postrežnica, Rožna dolina. Jošt Blanka, 14 dni, hči dentista, št. Vid nad Lj., Bezek Vinko, 2 meseca, sin delavke, Plešivca. Tomažič Franja, 43 let, delavka, Gradac pri Litiji. Lindič Marija roj. Devetak, 68 let, zasebnica, Vipavska ulica. Beljak Marjan, 4 dni, sin strojnika, Kolčevo pri Domžalah. Kovac Janez, 80 let, obč. ubožec, Sitnik 3.

○ Ljubljanski kanali. Iz pregleda o socialnem zdravstvu Ljubljane v letu 1930 posnemamo nekaj zanimivih podatkov o razvoju mestne cestne kanalizacije. Ta se je leta 1930 razširila za 4272 m, od katerih je omeniti zlasti veliki zbiralnik za bežigraske in šišenski okraj, ki se je podaljšal od Kette-Murnove ceste do Dunajske ceste pred Sv. Kristofom. Nadaljevanje tega kanala skozi Bežigrad do Šiške je nujno potrebno, ker se baš v teh okrajih zadnja leta največ zida. Celotno kanalsko omrežje je merilo konec leta 1930 49.867 m. V zadnjih štirih letih se je zgradilo mnogo kanalov, kar dokazujejo naslednje številke: starih kanalov je bilo do leta 1880 7200 m. Od 1880 do 1918 je bilo zgrajenih 19.597 m kanala, do leta 1922 4050 m, leta 1923 1880 m, leta 1924 11.170 m, leta 1925 1646 m, leta 1926 18.853 m, leta 1927 2265 m, leta 1928 3174 m, leta 1929 2310 m in leta 1930 4272 m. Skupno torej ima Ljubljana sedaj približno 50.000 m kanalov.

○ Tramvajska proga krpa po mestu, zdaj tukaj, zdaj tam. Marširaje se je razmehtal temelj pod tračnicami, razmajali so se debeli kamni ob tiru in zdaj je treba vse to popraviti. Taka popravila so vedno potrebna, ker stara proga ni posebn trdna. Prejšnje dni so delavci popravljali progo na Dunajski cesti, zdaj se ukvarjajo s progo na Krekovem trgu ter na Mestnem trgu. Stara tramvajska proga je sploh že slaba in bo prava sreča, če bodo spomladi res pričeli graditi po mestu dvotirno progo. Takrat bodo seveda položili nove tirnice, na progo bodo najbrž prišli tudi novi moderni vozovi, dočim bodo dosedanje vozove morali porabiti za priklopne, ki jih očitvno že zdaj primanjkuje.

Razstava narodnih umetnin

Ze delj časa je odprta v verandi na vrtu kavarne »Zvezda« obsežna in bogata razstava umetniških slik, narodnih vezenin in keramik. Vstop v razstavo je prost in je zatoje čudno, da ima razstava razmeroma malo gledalcev. Ze po svojem obsegu je razstava zelo velika, po bogatosti in pestrosti svojega materiala pa naravnost vredna ogleda. V razstavi najde ljubitelj slik mnogo zanimivega in lepega, neizčrpna pa je v bogastvu narodnih ročnih del, ki po svoji starosti in originalnosti večji del spadajo v muzeje. Čudovito lepe so zlasti nekatere preproge, vsa ročna dela iz Srbije in Hrvaške, po ornamentiki in pristnosti nedosežne rute, predpasniki in jopiči. Zanimivo je, da so cene za te originalne izdelke v resnici nizke, kar je razumljivo, če upoštevamo, da je bilo to blago nabrano na kmetih, kamor je žal prodrla že civilizacija in izpodrinila krasne in bogate narodne noše na Hrvaškem in v Srbiji. Te stare vezene ne ležale in leže še mnogokje in na mnogih krajih v skrinjah in omarah in kmetje jih prav radi prodajajo, če le dobijo kupeca. Da to blago ni brez vsake vrednosti, naj služi v dokaz dejstvo, da je nakupil neki ljubljanski trgovec večje število s srebrorn in zlatom vezelih črnih hrvaških rut, ki jih bo uporabil za okrasje »pristimne slovenskim narodnim avbam. Kdor ima denar in si želi res narodnih vezenin za okrasje svojih sob, naj stopi v razstave in našel bo mnogo, kar bo vredno nakupa. Cene so znizane na polovico in tudi naš muzej je menda že sklenil nabaviti večjo zbirko razstavljenih predmetov.

Celje

○ Odhod priljubljenega dušnega pastirja. Danes odhaja iz Celja dosedanji mestni kaplan gosp. Zafornik, da se po nalogu prevz. g. knezoškofa posveti študiju glasbe na dunajskem konservatoriju. Kakor nas vse veseli to priznanje njegovih sposobnosti, nas vendar boli misel na ločitev od predragega gospoda, ki je bil vsem vae in si je znal s svojim taktičnim in ljubeznivim nastopom pridobiti vse, s katerimi je prišel v stik; zlasti pa si je pridobil ljubezen med mladino, med svojimi učenci. O čemer je pričalo obilo solz, ko se je poslovil od njih. Gosp. Zaforniku želimo obilo uspeha pri njegovem študiju in mnogo sreče v življenju, predvsem pa mu ključemo vse: »Na svidenje!«

○ Na trgovski nadaljevalni šoli v Celju bo vpisovanje za šolsko leto 1931-32 v ponedeljek, dne 28. in v torek 29. t. m. vsakokrat od 18. do 20 ure. K vpisovanju je prinesel zadnje šolsko izp. čevalo in vpisnino 25 Din. V to šolo se vpisati in o obiskovati so dolžni vsi vajenci trgovin v mestu Celju in naslednjih krajeh okoli: Babno, Greg. Gaberje, Lava, Levec, Lince, Medlog, Ostrožno, Polute, Spodnja Hudinja, Spodnja Ložnica, Trnovlje, Zagrad, Zavodna, Zg. Hudinja, Bukovžlag, Cret, Dobrova, Store in Teharje. — Ponavljalni izpiti bodo v eredo 30. t. m. pismeni in v četrtek ustneni, sprejemni izpiti pa v torek 2. oktobra, vsakokrat ob 16. popoldne. — Reden pouk se prične za I. razred v ponedeljek 5. oktobra, za II. in III. razred pa v torek 6. oktobra vsakokrat ob 16. — Vodja: ravnatelj Marinček.

○ Družabni klub. Opozarjamo še enkrat vse člane, da se vrši nocoj ob 8 zvečer v mali dvo ani Ljudskega doma, redni letni občni zbor družabnega kluba. K obilni udeležbi vabi odbor.

Dnevna kronika

Popravek k društvenemu zakonu

V prvotno objavo novega društvenega zakona, zakrsko nam je poslala Agencija Avala, so se vrile pomote, ki v nekaterih ozirom bistveno spreminjajo smisel zakona. Prinašamo popravke po uradni besedilu zakona v »Službenih Novinah« od 19. septembra t. l.

Prijavljati se morajo in podležiti nadzorstvu organa državne oblasti, kakor je pravilno bilo rečeno, 1. shodi in javni sestanki, bilo pod vedrim nebom, bilo na kakem drugem javnem mestu, 2. dogovorni sestanki osebno povabljenih oseb v zaprtih prostorih.

V kakšnem roku in kako se morajo shodi in sestanki prijavljati, in na kakšen način jih oblast odobri, in katere izjeme veljajo za shode političnih strank, to smo že povedali.

Napačno pa je bilo poročano o onih prireditvah, ki vobče ne podležijo ne prijavi ne dovoljenju politične upravne oblasti. Zakon namreč pravi, da pod odredbe prijavljanja in predhodnega dovoljenja n e spadajo:

1. cerkveni shodi in obhodi (procesije) ter sprevedi,

2. javne zabave, društveni sestanki in običajne narodne veselice.

Jugoslovani, rojaki

Tisoči in tisoči smo že zapustili svoje domove, fiscoe se čaka leta usoda. Po ameriških tovarnah, poljih in gozdovih, po francoskih in nemških rudnikih, po vseh državah in v vseh najtežjih poslih so razkropljeni naši bratje in sestre, katere tira beda in nasilje čez domači prag. Trd in težak je emigrantski kruh, toda žal niti tega niso vsi deležni. Na stoline in stoline je bednih, lačnih in golih, ki trkajo na naša vrata in naša srca, da jim jih odpremo.

Tudi v naši državi jih je mnogo, ki so se zaleteli kot verni sinovi svoje matere, v njeno naročje, da jih čuva, ogreje in nasiti s svojim kruhom. Ne zahtevajo ničesar nemogočega, ničesar preveč, samo toliko, da ohranijo svoje bedno življenje.

Zima prihaja. Zunanja dela bodo končala in na stoline delavcev bo zopet na cesti. Domačini se bodo lahko zalekli v svoje domove, naši bedni Primorci emigranti pa bodo ostali na cesti, brez vsake pomoči, samo težnja po domu jih bo glodala v srcu in marsikoga spravila iz ravnotežja, in obup ali pa celo na slaba pota. Tu je pomoč nujna in neobhodno potrebna. Tu ni več usmiljenje, ki zahteva od nas požitovanja in pomoči, ampak tu je trda dolžnost, ki nas veže, da delimo kos kruha z bližnjikom.

Rojaki in prijatelji! Storimo svojo dolžnost do bratov in sester! Vso našo jugoslovansko javnost prosimo, da nas podpre po besedah našega goriskega pesnika: Odpri srce, odpri rok, otiraj bratovske solze!

Odbor prosvetnega društva »Tabor« zbira tudi pomočeno in obrabljeno obleko, perilo in obuven. Prosim vse, ki so pripravljeni darovati nam kak kos, da sporoče na naslov: Prosvetno društvo »Tabor«, Hotel Tivoli, bodisi ustno ali pismeno.

Vsak najmanjši dar bo s hvaležnostjo sprejet, vsem dosedanjim darovalcem pa srčna hvala!

Prosvetno društvo »Tabor«. — Predsednik: Božič Lado. Tajnik: Škap Mitec.

Hladna jesen in kurivo

Ljubljana, 22. septembra.

Temperatura je od včeraj do danes naglo padla. Termometer je davi okoli 6.30 kazal zunaj + 2.1 C, a v mestu + 2.8 C nad ničlo. Tako hladno je kmalu ni bilo. Mnogi okoliščinski kmetje so se bali, da ne bi čez noč padla slana, kar bi bilo pravo kvarno za nekatere jesenske pridelke. Davi je bila huda megla, a s hribov in planin je vel mrzel severnik. V ponedeljek je v Ljubljani padlo 42.2 mm dežja, dočim ga je bilo na Stajerskem manj, kar kaže poročilo iz Maribora, kjer je padlo polovico manj dežja.

Ljubljancem se žuri s preskrbo kuriva. Trgovci imajo zadnje dni večja, tonska naročila premoga in tudi večje množice drv. Od 15. julija naprej se je premog nekoliko pocenil in ga sedaj v tonah prodajajo po 400 do 445 Din, dočim je bil prej 400 Din. Pričakovati je bilo, da se bodo drva na jesen podražila. Temu ni tako. Drva so se prav tako pocenila. Na deželi imajo še ogromne zaloge drv, ki so jih nasekali po oni strani zimi t. 1929. Ono zimo so namreč porabili vse kurivo. V promet je šlo zadnje poleno iz gozda. Spomladi je nastala večja stiska za drva in kmetje so začeli pripravljati velike nove zaloge drv, ker so računali, da bodo mogli vsa drva pravočasno spraviti v denar, zlasti ko je bila za nje ugodna konjunktura. Kmalu pa se je pojavila stagnacija. Drva so ostala v gozdu, kjer so začela pereti. Zato je še vedno mnogo starih zalog na razpologo in tako so cene trdim drvam kub. meter 100 do 130 Din, dočim so bila še po leti 100—150 Din kub. meter. Mehka drva so v ceni neizpremenjena. Zadnji čas so ljubljanske gospodinjice naročile par sto ton premoga in vsak dan je videti, kako vozniški velike vozove premoga vozijo k posameznim strankam.

Koledar

Sreda, 23. septembra: Limis, papež; Tekla, mučenica.

Kaj bo danes

Drama: Dogodek v mestu Gogi. Otvoritvena predstava. Izv. n.

Jakopičev paviljon: Zadnji dan razstave umetnin.

Nočno službo imata lekarni: Mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4 in mr. Ramor, Miklošičeva c. 20.

— Kraljev dar za prebivalce pasivnih krajev.

A. A. poroča iz Beograda 21. t. m.: Danes ob 5. popoldne je imel glavni odbor Rdečega križa kraljevine Jugoslavije sejo. Pred prehodom na dnevni red je minister za socialno politiko in narodni zdravje g. Marko Kostrenčič prečital tole pismo g. ministra dvora: »Beograd, 21. septembra 1931. G. ministar! Čast mi je sporočiti vam, da je Nj. Vel. kralj blagovolil odrediti, naj se kot njegov prispevek za kraje, ki so trpeli od suše, izda 1.000.000 dinarjev centralnemu nacionalnemu odboru Rdečega križa kraljevine Jugoslavije. Prosim Vas, g. minister, da izvolite prejeti itd. — Minister dvora: Boško Jeličić.«

— Akademikom. Zveza slušateljev Aleksandrovo univerze v Ljubljani javlja vsem akademikom in novincem, da bo za časa vpisovanja vodila pisarno v avli in pred kvesturo v drugem nad-

stropju, kjer bo dajala informacije glede vpisa na univerzo in pobirala članarino za ZSAU. Opozarjamo, da mora vsak akademik po sklepi zadnje skupščine ZSAU plačati članarino v znesku 4 Din. Pripominjamo, da bodo le oni akademiki, ki so plačali članarino, uživali vse ugodnosti, ki jih nudi ZSAU po svojih odsekih. Vse te ugodnosti so razvidne iz razglasnih desk. — Odbor ZSAU.

— Dr. Krekova meščansko gospodinska šola v Zgornji Šiški. Pouk se prične dne 1. oktobra. Vpisovanje 29. in 30. septembra. Sprejemajo se notranje in zunanje učenke. Natančnejša pojasnila daje vodstvo šole. — Na isti šoli se vršijo med šolskim letom tudi letos gospodinski in kuharski tečaji za uradniške soproge, uradnice in za delavska in kmečka dekleta iz ljubljanske okolice. Tečaji se začnejo v začetku oktobra. — Sprejemajo se tudi gospodinske in deklice v tečaj za ročna dela, šivanje in krojno risanje. — Nemščina se bo poučevala od oktobra dalje v dveh oddelkih.

— Vpisovanje v brezplačno gospodinsko nadaljevalno šolo v Mostah pri Ljubljani se vrši v nedeljo 27. septembra 1931 od 9 do 12 dopoldne v pritličji šole. — Vodstvo.

— Zvišanje govorilne pristojbine v telefonski relaciji Muta—Reka. Govorilna pristojbina se je povečala s 2.25 zlatih frankov na 2.55 zlatih frankov, to je 28.05 Din.

— Otvoritev telefonskih relacij Radeče pri Zidanem mostu—Postojna in Benetke. Pristojbina za navadno govorilno enoto v relaciji Radeče pri Zidanem mostu—Postojna znaša 19.80 Din, v relaciji Radeče pri Zidanem mostu—Benetke pa 28.05 Din.

— Zvišanje nakazniškega zneska v prometu z Avstrijo. Prometno ministristvo obvešča občinstvo, da bo od 1. oktobra nadalje v mednarodnem nakazniškem prometu z Avstrijo znašal najvišji znesek ene nakaznice za našo državo 5000 Din oziroma 600 šillingov za Avstrijo. Ta najvišji znesek bo veljal tudi za odkupne (povzetne) pošiljke.

— Frana Levstika Zbrano delo. III. zvezek. Pripovedni spisi. Uredil dr. Ant. Slodnjak. Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. 1931. Str. 453. Cena v platno vezanemu izvodu Din 80.—. Letos smo slavili stoletnico rojstva tega največjega slovenskega duha druge polovice preteklega stoletja in jugoslovanska knjigarna pač ni mogla lepše praznovati tega znamenitega jubileja let, kakor z novo popolno izdajo Levstikovih zbranih spisov. Levčeva izdaja je menda vsaj deloma že pošla, razen tega nam pa danes seveda tudi ne more več zadostovati, saj je bila jako nepopolna in nam niti iz daleka ni predstavljala tega izrednega moža v vse njegovi vsestranski veličini. Če o kom, tedaj moremo

pač o Levstiku trditi, da je ustvaritelj današnjega duhovnega obraza našega naroda, zato je bil pač že skrajni čas, da smo končno vendarle dobili njegovo »Zbrano delo«. Posvetil se je temu prevažnemu poslu naš mladi književni zgodovinar in prodrl v svojo nalogo z vso navdušenostjo mladega znanstvenika. Zato nam pa že tudi ta prvi zvezek — v vrstnem redu tretji — podaja toliko novega in doslej sploh neznanega gradiva, da gledamo Levstika po tej izdaji v docela novi in še svetlejši luči. Tako n. pr. nam je tu odkrita druga, obsežna redakcija nesmrtnega Krpana, Načrt za avtobiografsko povest, Pisma o Špeli, Iz minulosti, Pravljice in pripovedke itd., ves zvezek je pa opremljen z globokim uvodom in skrbno izbranimi opombami ter Slovarčkom. Vsekakor pomenja ta izdaja važen kulturni dogodek, kakršni se na našem knjižnem trgu ne dogajajo vsak dan in odveč bi bilo še poudarjati, da bi moral ravno sedaj, ob Levstikovi stoletnici, seči po spisih tega doslej še vse premalo znanega genija pač vsak Slovenec, zlasti pa še naše izobraženstvo.

— Pozor pred zlorabo naziva! Vedno pogosteje dobivamo dopise z naslovom »Vzajemna zavarovalnica — oddelak za samopomočje« — pa tudi sicer smo obveščeni, da organi raznih »Samopomočje« zlorablajo naše ime in največkrat le z zlorabo našega imena pridobijo novih članov. Z ozirom na to opozarjamo, da nismo niti v direktni niti v indirektni zvezi s »Samopomočjem«. »Vzajemno pomočje« in podobnimi pomožnimi blagajnami, ker se pečamo le z zavarovanjem na solidni zavarovalnotehnični podlagi. Nadaljnjo zlorabo našega imena bomo sodno zasledovali. — Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani.

— Dame, gospodje ne prezrite čitati, danes in jutri mali oglas »Važno za jesen«.

— Torarna JOS. REICH sprejema mehko in škrobljivo perilo v najlepšo izdelavo.

— Optimist bo tudi v današnjih časih napredoval. Ne bo čakal v brezdelju in tožil nad slabimi časi. Delal bo še bolj naporno in zaupno gledal v bodočnost. Pri tem mu pomaga dobra bobova kava — Meinlova kava, ki krepi telo in duha in povzroči dobro razpoloženje.

— Pri zaprtju, preobilici krvi v spodnjem delu telesa, pritisku krvi, bolečinah v boku in ob straneh, pomanjkanju sape, utripanju srca, migreni, šumenju v ušesih, omotici, slabem razpoloženju povzroči naravna »Franz-Josef« grenčica izdatno izpraznjenje črev in osvoboditev tesnobnostnih občutkov. Mnogi zdravniki uporabljajo »Franz-Josef« vodo z zelo zadovoljivim uspehom tudi pri težkočah v letih menjave. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

Maribor

Gospodarstvo mestne občine v luči proračuna 1932

Maribor, 22. septembra.

Od pretekle sobote dalje je na mestnem knjigovodstvu razgrnjen proračun mesta Maribora za leto 1932. Med slovenskimi mesti je Maribor prvo, ki je razgrnilo proračun; v ponedeljek mu je sledilo Celje, dočim ostala mesta proračune še pripravljajo. Proračun mesta Maribora znaša dinarjev 18.744.398 ter je za 264.828 Din višji od proračuna za tekoče leto. Deli se na sledeče posamezne postavke: Splošna mestna uprava 3.758.639 Din, uprava mestnih hiš 687.205 Din, mestne davščine Din 317.191, amortizacija občinskih dolgov in obrestovanje 4.876.870 Din, olepšava mesta, škropljenje in čiščenje cest 2.650.315 Din, gasilstvo 155.075 Din, zdravstvo 808.013 Din, socialno skrbstvo 2.397.726 Din, solstvo 1.422.481 Din, prosveta (gledališče, študijska knjižnica itd.) 451.156 Din, obrt, trgovina in tujski promet 185.700 Din, vojaštvo (vojaški urad) 221.872 Din, in raznoterosti (prispevek za vzdrževanje policije in vzdrževanje obeh okrajnih načelstev) 862.205 Din. — Izredni proračun ne predvideva v bodočem letu nikakih investicij; znaša 1.245.000 Din. 500.000 Din se bo porabilo za povečanje vodovoda, drugo pa za vzdrževanje že izvršenih investicij. Izven proračuna so predvidene velike investicije iz kaldrinjskega fonda v znesku 25.100.000 Din za zgradbo carinarice itd., o čemer smo že obširno pisali.

Mestno občino je vodil pri sestavi proračuna predvsem princip štednje povsod, kjerkoli je bilo mogoče. Zato je proračun že v prvotnem zasnutku le nekaj višji od tega v tekočem letu, z zmanjšanjem nekaterih postavk se bo pa še dalo marsikaj prihraniti, tako da bo proračun za leto 1932 v končni formi najbrž še nižji od proračuna za leto 1931. Mestna podjetja kažejo razen nekaj izjem razveseljive znake visoke aktivnosti. So to predvsem mestno električno podjetje in mestni vodovod. Aktivna sta nadalje še mestna klavnicna in pogrebni zavod. Zadovoljiv je tudi proračun mestnega avto-busnega prometa, ki kaže zanaprej tendenco na boljše. Res pasivna je samo mestna plinarica, vendar

□ Smrt v cerkvi. Včeraj jutraj je med službo božjo ob 5 v stolnici nenadoma zadela kap upokojenega orožniškega narednika Jožeta Nečasa. Zgrudil se je v klopi, kjer je imel navado sedeti vsakodnevno pri sv. maši ter je bil pri priči mrtve. Pokojni je bil že dalje časa vratar pri Splošni stavbeni družbi na Teznu. Iz cerkve so prepeljali njegovo truplo na Pobrežje v mrtvašnico. Pogreb bo v četrtek ob 16.30 na pokopališču.

□ Bilo srečno. Poročila sta se gospod Fric Pšunder, trgovec v Radvanju pri Mariboru z gđ. Anico Ostrag, hčerko posestnika.

□ Novinarski koncert priredili Mariborski novinarski klub na državni praznik dne 1. decembra v Narodnem gledališču. Sodelovalo bodo mariborske glasbene organizacije in posamezniki. Novinarski klub naproša društva, da si prireditve temu primerno uredijo.

□ Poselska zveza ima v nedeljo, dne 27. septembra ob pol 5 pop. v dvorani Zadrudne gospodarske banke svoj mesečni sestanek. Na sporedu je petje, deklaracije, govor in šaljivi prizor »Resnikova Bara«.

□ Jesen se pozna tudi že na trgu. Včeraj jutraj so se pojavili že prvi kostonji. Liter po 3 Din.

□ Invalidska tombola. Krajevni odbor Zdrudjenja vojnih invalidov v Mariboru priredi v nedeljo, dne 4. oktobra ob 14 na Trgu Svobode javno tombolo v korist in podporo najrevnejšim vojnim žrtvam.

□ Na obletnico smrti A. M. Slomška, velikega služabnika božjega in prvega mariborskega škofa, bo jutri v četrtek ob trideletni na osem v tukajšnji stolnici mrtvaško opravilo z biljami in libero za velikega pokojnika.

□ V samostan je šel g. Vinko Voglar, odlični mariborski klavirski virtuos in sin pok. ravnotejlja Franca Voglarja. Milko Voglar je svojčas priredil uspele koncerte po Franciji, Švici, Angliji in Ameriki. Po vrnitvi v Maribor je maturiral, nato pa odšel te dni v franciškanski samostan v Kam-

so že podvzeti koraki, da se reorganizira produkcija plina in uprava celega podjetja, tako da je upati v doglednem času na aktivnost tudi te naprave.

Mestno občino teže najbolj dajatve, ki jih predpisuje država in ne spadajo v njen delokrog; to so prispevki za policijo, vzdrževanje obeh okrajnih načelstev in učiteljska stanarina. Vse te dajatve znašajo v novem proračunu 850.000 Din ter stalno naraščajo, dočim davčna moč prebivalstva stalno pada. Osebito se to čuti na davščini na pivu, ker pada konzum zelo občutno; zato pa se je nekoliko dignil konzum žganja. Dalje je tudi promet z nepremičninami prišel skoraj na ničlo in s tem tudi tozadevni občinski dohodki.

Občuten udarec za občino je ukinjenje gostišnice, kanalščine in vodarine, katero po državni naredbi odpade s 1. januarjem 1932. Ta davščina je predstavljala enega glavnih virov dohodkov za občino, ki si mora v novem proračunu pomagati z uvedbo nove davščine. Predvidena je uvedba davščine na poslopja, ki bo odmerjena ali na podlagi stanovanjskih enot ali pa zaradi same plošve. Iznos nove davščine se bo gibal v približno isti višini kot donos ukinjene gostišnice, kanalških pristojbin in vodarine, torej le spremenjen naziv. V celoti pa bodo ostale vse davščine iste, kot so v tekočem letu in tudi dokladi na direktne davke ostane neizpremenjena. Izdatki bodo popolnoma kriti, tako da se ni bati kakega primanjkljaja.

Pokritje za zgoraj navedene izdatke znaša skupno 14.952.250 ter se razdeli na posamezna poglavja sledeče: Splošna mestna uprava 786.500, uprava mestnih hiš 637.205, mestne davščine 9.551.351, amortizacija hišnih dolgov 2.518.527, vzdrževanje cest in olepšava mesta 439.070, zdravstvo 737.760, socialno skrbstvo 296.050, obrt, trgovina in tujski promet 8852, vojaštvo 1938, raznoterosti 15.594; gasilstvo in prosveta ne izkazuje nobenih dohodkov. Diferenca izdatkov in dohodkov znaša 3.792.148 ter se bo krila s 50% doklado na direktne davke.

nik, da se posveti uresničenju velikega življenjskega gesla: Bogu služiti.

□ Iz obmejne komisarijata. V Vel. Kikindu je premeščen pomočnik obmejne komisarijata Karel Suša, ki prevzame vodstvo tamošnjega obmejne komisarijata. Bil je vesten uradnik in pri tovarših kakor yseh, ki so prišli z njim v službeni stik, priljubljen in spoštovan. Na novem mestu mu želimo čim lepših uspehov.

□ Instrukcija za hrano išče reven sedmošolec; naslove reflektantov sprejema uprava na Koroški cesti 1 in podružnica na Aleksandrovi c. 6.

□ Oglaševalce in inserente našega lista prosimo, da vsakokratne oglase za nedeljsko številko oddajo po možnosti najkasneje ob petkih do pol 18 v naši upravi na Koroški c. 1 oziroma podružnici na Aleksandrovi cesti 6, da se bodo lahko po želji uvrstili in uredili v oglasnem delu.

□ Nenadna smrt Wranglovega častnika. V ponedeljek popoldne se je zgrudil v Tomšičevem drevoredu, sedeč na klopi, od kapi zadet 67letni Dimitrij Skubi. Bil je na mestu mrtve. Pokojni je bil svojočasno častnik v ruski vojski ter je po polomu Wranglove akcije našel zatočišče v Mariboru, kjer je živel v zelo skromnih razmerah. Njegovo truplo so prepeljali v mestno mrtvašnico.

□ Mrtvaški zvon. V splošni bolnišnici je v ponedeljek preminul lesni trgovec Peter Trutschl iz Maribora v starosti 67 let. Pokojni je bil po Mariboru splošno znana osebnost radi svoje originalnosti ter splošno priljubljen tudi pri naših ljudeh, ker se ni nikoli nacionalno eksponiral. Pogreb se vrši danes ob tri četrti na 4 iz mrtvašnice na mestno pokopališče. V Popovičevi ulici je umrla zasebnica Ivana Vlahovič, stara 70 let. Pogreb bo danes ob 4 iz mestne mrtvašnice na Pobrežju. V Krčevini, Aleksandrova c. je ugrabila smrt preglednika finančne kontrole Jakoba Werk v moški dobi 53 let. Pogreb se vrši jutri ob 4 popoldne iz mestne mrtvašnice.

Za nego finega perila ne obstoja boljše sredstvo kot je

LUX

— KI PERE TEMELJITO IN VARUJE PERILO

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Sreda, 23. septembra: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza. — 18.30 Salonski kvintet. — 19.30 Literarna ura: Ob 100letnici rojstva Frana Levstika: Levstikov življenjski boj (dr. A. Slodnjak). — 20. Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu, poroča jugoslovanski prvak dr. Milan Vidmar v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku. — 20.30 Klavirski večer — izvaja Raisa Karavodina-Kurof. — 21.15 Salonski kvintet. — 22. Čas, dnevne vesti.

Četrtek, 24. septembra: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza. — 18.30 Plošče. — 19.00 Drago Ulaga: Gimnastične vaje. — 19.30 Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu, poroča jugoslovanski prvak dr. Milan Vidmar v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku. — 20.00 Internacionalni prenos iz Beograda: Prenos St. Hrističeve opere »Suton«. — 21.40 Zbor 1. belgrajskega pevskega društva poje srbske cerkvene pesmi. — 22.00 Prenos baletne godbe iz Narodnega gledališča. — 22.30 Čas, dnevne vesti.

Drugi programi:

Četrtek, 24. septembra:

Beograd: 12.45 Radio orkester. 17.00 Narodna glasba. 17.30 Radio orkester. 20.00 »Suton«, opera. 21.40 Cerkevni koncert. — Zagreb: 12.30 Plošče. 17.00 Balalajke. 20.00 Belgrad. 22.40 Lahka glasba. — Budapest: 12.05 Lahka glasba. 17.30 Citraski koncert. 18.45 Ciganska glasba. 20.00 Prenos iz Beograda. 22.15 Ciganska glasba. — Dunaj: 11.30 Opoldanski koncert. 12.40 Plošče. 19.30 Jazz. 20.00 Koncert dunajskih filharmonikov. 21.40 Jugoslovanski večer. 22.00 Večerni koncert. — Milan: 11.16 Pesna glasba. 13.00 Plošče. 19.15 Pesna glasba. 21.15 Prenos iz opere. — Oslo: 20.30 Jugoslovanski večer. 22.05 Komorna glasba. — Praga: 19.30 Moravska Ostrava. 20.00 Prenos iz Beograda. 22.15 Plošče. — Langenberg: 21.00 »Strassermann«, igra. 22.30 Nočni koncert. — Rim: 13.10 Plošče. 13.40 Radio kvintet. 21.00 Simfonični koncert; nato pesna glasba. — Berlin: 19.45 Mesečni mrk. 20.00 Večerni koncert. — Katowice: 12.10 Opoldanski koncert. 20.30 Zeneva — lahka glasba. — Stuttgart: 19.45 Gledališki večer. 22.35 Pesna glasba.

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Sreda, 23. septembra. DOGODEK V MESTU GOGI. Premijera. Izven.

Četrtek, 24. septembra. PRITLIČJE IN PRVO NADSTROPJE, veseloigra. Premijera. Izven.

Petek, 25. septembra. Zaprio.

Sobota, 26. septembra. KRALJ NA BETAJNOVI. Premijera. Izven.

Nedelja, 27. septembra. PRITLIČJE IN PRVO NADSTROPJE. Izven.

Opozarjamo na otvoritveno predstavo letošnje ljubljanske dramske sezone v sredo 24. t. m. Izven abonmaja so vprizori prvič na ljubljanskem odru Gromova igra »Dogodek v mestu Gogi« v režiji g. prof. Sesta. Predprodaja vstopnic se vrši sedaj v veži dramskega gledališča dnevno od 10 do pol 13 in od 15 do 17.

Druga premijera letošnje sezone v ljubljanskem gledališču bo v četrtek dne 24. t. m. Vprizori se Nestroyjeva burka s petjem v treh dejanjih »Fritličje in prvo nadstropje« v režiji prof. Sesta in v prevodu prof. Kobala. Predstava se vrši izven abonmaja.

Dnevna gledališka blagajna je sedaj za začetek sezone v dramskem gledališču in ne v opernem, na kar prav posebno opozarjamo vse prijatelje našega gledališča. Odprta je dnevno od 10 do pol 13 in od 15 do 17.

OPERA

Nedelja, 27. septembra ob 16. PRODANA NEVE. STA. Gostovanje v Kranju.

Koncert vokalnega kvarteta Kedrov bo v petek 25. t. m. v Filharmonični dvorani. Člani tega kvarteta, ki je brez dvoma najboljši ruski vokalni kvartet, so bivši člani petrograjske carske opere in carskega konzervatorija. Snoci je koncertiral v Beogradu, v četrtek bo v Zagrebu, v petek pa pri nas v Ljubljani. Vstopnice so v Matični knjigarni.

Poizvedovanje

Študirski bankovci je bil najden. Dobi se na policijskem ravnanstvu.

Iz društvenega življenja

Letna redna skupščina Zdrudjenja ljubljanskih konservatoristov bo dne 28. septembra t. l. ob 20 v dvorani Glasbene Matice. Udeležba obvezna za vse člane.

KAKO SEM MODELIRAL LENINA

V »Revista Chilena«, ki izhaja v Santiagu v Chile, opisuje znani kipar Nathan Altman, kako je modeliral Lenina kip.

»V maju 1920, ko sem modeliral Lenina doprski kip, je bil star 50 let. Če je sedel ob svoji pisalni mizi, se je zdelo, da je mnogo večji kakor v resnici, in to najbrže zaradi njegovih izredno kratkih nog. Njegov obraz je bil širok in okrogel, njegova lobanja pa je bila nenavadne oblike. Pogosto je mežikal z očmi. Več tednov sem delal v njegovi de-

Ameriški pisatelj Upton Sinclair, kateremu so nenadoma odpovedali živci in so ga morali prepeljati v sanatorij.

lovni sobi od 10 do pol 11 dopoldne in popoldne od 4 do 5. Če se je slučajno kdaj v tem času vršila kakšna seja, sem moral seveda prostor zapustiti.

V vsem času me je Lenin samo enkrat prekinil pri mojem delu z opazko. Pomežiknil je z enim očesom in mi dejal, ne da bi premaknil glavo, da je nos le malo podoben. Pojasnil sem mu, da je to šele prva groba oblika in da je ton še mehak.

Začuden mi je odvrnil: »Toda Lunačarski me je zagotovil, da mi bo treba za vaše delo sedeti le trikrat po pol ure!« Dejal sem mu, da nisem ničesar vnaprej obljubil in da bo trajalo še nekaj časa, preden bom gotov. Pozneje se je še enkrat pritoževal nad tem, kako dolgo vse skupaj traja. Pogosto se je pripetilo, da sem bil jaz prej na mestu kakor on, in tudi šel sem mnogokrat pozneje, kakor on. Ko je vstopil, me je vedno pozdravil z besedami: »Dobro jutro, sodrug Altman!«

Lenin je bil, medtem ko sem ga jaz modeliral, zaposlen s pripravljanjem neke uredbe glede otroških boleznih komunizma in je sprejemal le malo obiskov. Vendar ga je med mojim delom obiskalo več inozemskih delegacij. Nekoč so bili pri njem člani turške delegacije, ki so mu prinesli v culici nekaj živeža v darilo. Pogovarjali so se z njim rusko, ker so se kot vojni ujetniki v Rusiji pričeli ruskega jezika. Opazil sem, da so med pogovorom njihove oči z velikim spoštovanjem počivale na Leninovem obrazu. Prisoten sem bil dalje tudi pri obiskih Gorkega, Stasova in drugih. Od vladnih članov sta najpogosteje prišla Stalin in Kamenov. Nekajkrat sta prišla tudi Leninova žena in sestra ter sta se kljub moji prisotnosti zelo odkrito razgovarjali z njim.

Lenin se je z vsakim razgovarjal neprijetno in ljubezljivo. Zelo rad se je šalil in mnogokrat napravil tudi kakšno ironično opazko. Svoja povelja in naredbe je dajal skoraj v pristrnem tonu in naletel povsod na splošno pokoravanje. Sploh je njegova osebnost izžarevala nek čar. Nekoč je službojoči sodrug v predsobi javil, da hoče nekdo na vsak način priti k njemu in da pri tem zelo predrzno nastopa. Najbrže je bil kakšen nadležen prosilec. Lenin je dal slugi sledeče navodilo: »Poženi ga k vragu, toda vljudno!«

Lenin je imel malo smisla za umetnost. Sam mi je pripovedoval, da lahko kako melodijo sliši dvajsetkrat, ne da bi si jo zapomnil. Edini umetniki, ki jih je imel na svojem stanovanju, sta bili Maratov portret in relief, ki je predstavljal Kallutina. Povedali so mu, da sem jaz futurist. Nekega dne me je vprašal, če bo njegov doprski kip tudi futu-

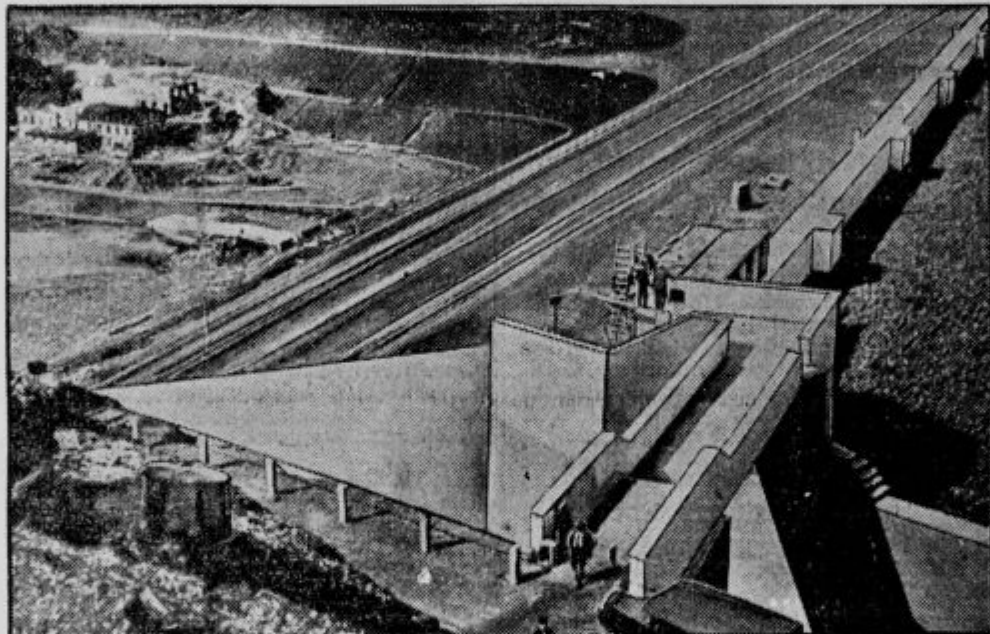
rističen. Dejal sem mu, da je moja želja, modelirati ga tako, da bo podoben do vseh podrobnosti in da sem se zaradi tega odpovedal vsakemu futurizmu. Na njegovo prošnjo sem mu nekoč pokazal nekaj futurističnih del. Pozorno jih je ogledoval in slednjič pripomnil: »Tega ne razumem, to je očitno nekaj za strokovnjake.« Drugič sem mu pokazal fotografijo doprsnega kipa Lunačarskega. Oči mu niso bile všeč. Pojasnil sem mu, da so oči najbrže zaradi tega tako tuje, ker Lunačarski vedno nosi očala, ki pa na kipu manjkajo. »Kako pa se potem napravijo očala v kiparski umetnosti?« je ponižno vprašal nato.

Prvega maja sem šel kakor druge dneve v Kremlj. Toda Lenina nisem našel. Povedali so mi, da sodeluje pri prostovoljnih čistilnih delih v Kremlju. Popoldne pa je vendar prišel z rdečim trakom v gumbnici in je bil videti zelo začuden, čemu sem prišel na delo. Pozdravil me je z besedami: »Pozdravljam Vas na ta praznični dan, sodrug Altman!« Čez nekaj trenutkov mi je dejal: »Danes je vendar praznik! prvi maj.«

Slednjič je bilo delo končano in zadnji dan, ko je Lenin že odšel, sem prinesel dovršen kip v njegovo delovno sobo. Nameraval sem zapustiti Moskvo še isti dan zvečer. Zadnjikrat sem srečal Lenina na hodniku.

Največja preproga sveta

Največjo preprogo sveta je imel doslej kraljevi grad v Londonu. Sedaj pa je tovarna preproga Ginzkey v Maffersdorfu izdelala za hotel Waldorf-Astoria v New Yorku še večjo preprogo, ki meri 350 m², tehta 3000 kg in ima 12 milijonov vozlov. Že leta 1929, je tovarna Ginzkey izdelala za neki ameriški kinematograf 23 m dolgo in 14 m široko preprogo, čije ukrejanje na prekomorski parnik je bilo združeno z nemalimi težavami. Še večje težave bodo pa imeli, preden bodo spravili na parnik novo preprogo.

Največji jez v Nemčiji. V Osterode pod Harzom so večja v Nemčiji. Delalo jo je tri leta tisoč delavcev, visok petdeset metrov in osem metrov debel. Jez bo tudi pridobivali

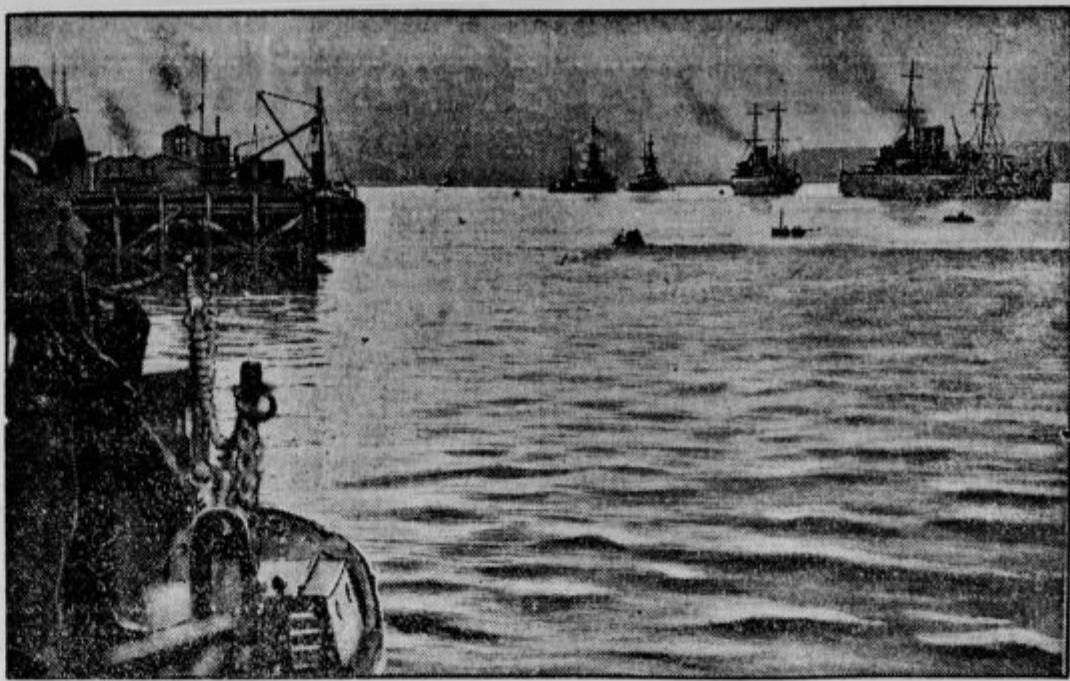
Lev raztrgal misijonarja

Menda ga ni poklica, ki bi bil združen s tolikimi in tako raznovrstnimi nevarnostmi, kakor je poklic oznanjevalca božje besede.

Kakor poročajo iz Kapskega mesta, se je v Gornji Rodeziji te dni pripetil tragičen dogodek, katerega žrtev je postal misijonar M. Taylor. Taylor, ki je deloval v Rodeziji že od leta 1907, je pri potovanju po svojem okolišu naletel na leva, ki se je pravkar osvobodil iz pasti. Z misijonarjem so bili še štirje domorodci. Taylor je oddal na leva tri strele, ki pa so vsi zgrešili svoj cilj. Razjarjena zver je planila na misijonarja, kateremu je v tem kritičnem trenutku odpovedala puška. Ko so domorodci to opazili, so se spustili v divji beg in prepustili misijonarja njegovi strašni usodi. — Uro pozneje so našli Taylorja mrtvega v mlaki krvi.

Sprejem prekoceanskega letalca Gronau-a v Cuxhaven. Letalec Gronau se je po svojem drugem posrečenem poletu čez Atlantski ocean v Ameriko vrnil s parnikom »Hamburg« v Cuxhaven. Tam so ga sprejeli številni prijatelji, zastopniki oblasti in letalskih družb.

Prva slika o uporih angleških mornarjev. Angleške vojne ladje se vračajo v pristanišče Invergoraon.

20 novih spomenikov v Prahi

V Prahi so za deset let naprej napravili načrte za izgradnjo mesta. Ta načrt vsebuje tudi definitivno ureditev praških parkov. V teh parkih bodo postavljeni novi spomeniki slavnim sinovom češkoslovaškega naroda. Proti mostu Svatopluka Čecha, na drugi strani Vltave bo na planoti Letna stal spomenik tega narodnega pesnika. Dalje bodo postavili spomenik na tragičen način umrlemu sodelavcu predsedniku Masaryka in ministra dr. Beneša, prvemu češkoslovaškemu vojnemu ministru dr. Milanu Rastislavu Štefaniku. V drugih parkih bodo postavili spomenike pesnikoma Erbenu in Bezruču, bivšemu finančnemu ministru dr. Alojziju Rašinu, pesnikom

Dekle oropalo milijonarjevega sina

Mladi milijonarjev sin Rex Fairbanks iz Brooklyna je doživel neljubo pustolovščino. Ponoči je šel po Washingtonski cesti v New Yorku. Naenkrat mu je neka elegantna mlada dama, ki je šofirala še elegantnejši avtomobil, zamahnila z roko in ustavila avtomobil tik ob hodniku. Vprašala ga je za neki trg, ki bi moral biti nekje v bližini. Ko ji je milijonarjev sin dajal navodila, kod naj gre, da pride na dotični trg, je dama nenadoma potegnila samokres, mu ga nastavila na prsi in zagrozila, da ga bo ustrelila, če ne stopi takoj v avtomobil. Fairbanks se je ves prestrašen pokoril temu pozivu. Dama ga je odpeljala v neki oddaljeni park in na samotnem mestu obstala. Z naperjenim samokresom je prisilila mladeniča, da se je slekel, ji izročil obleko, briljantni prstan, uro iz platine, 25 dolarjev in ključ od svojega stanovanja. Nesrečnega mladeniča je nato pustila v sami srajci in spodnjih hlačah v parku, sama je pa oddrvela z avtomobilom. Isto noč so neznanši zločinci oropali stanovanje njegovih staršev.

Opica - strah parnika

Zadnjo vožnjo iz Newyorka v Southampton si bo posadka prekoceanskega parnika »Majestic« dobro zapomnila. Celih 10 dni je razsajala na krovu velika opica, ki se je vkrcala na krov kot črni potnik. Nekaj dni sploh ni nihče vedel zanj. Nekega lepega dne pa se je nenadoma pojavila na poveljniškem mostičku, pa kmalu zopet izginila ter se znova prikazala v častniški obednici. Zaman so se mornarji podili za zverjo, ki je divjala iz ene kabine v drugo. Povsod, kjer je divjala, je pobila vse, kar se je pobiti dalo. Tudi jedi seveda ni pustila v miru in prigriznila tu nekaj in drugod zopet nekaj ter za nameček še kaj svojega pustila ...

Gonja za slepim potnikom je trajala med vso vožnjo in šele pred prihodom v Anglijo se je posrečilo nekemu oficirju, da je ujel opico v kapitanovi kajuti. Ko se je ravno spravljala na vinske buteljke. Častnik si je obraz zavaroval z žično masko, na roke pa si je nataknil debele rokavice. Borba med njim in opico je bila zelo huda in je častnik kljub svoji opremi prejel precej krvi za blagor parnika.

S čim se tjuje v ganasnji gospodarski razporečajo? Ščenet, ki so jih na berlinski pasji razstavi najbolj občudovali. Na razstavi je bilo 1500 psov vseh pasem.

Smešnice

Dober služabnik. »V odsotnosti gospoda barona je bil tu neki bokser in je hotel gospoda barona zboksati na tla.«

»In kaj si mu rekel?«

»Obžaloval sem, da gospoda barona ni bilo doma.«

»Ali je vaša soproga varčna, gospod tovariš?«

»O ja, vsaj ob gotovih prilikah — na svoj 42. rojstni dan je vtaknila v vezivko samo 28 sveč!«

»Zakaj pa tako hitro pletete, gospa Hrenova?«

»Rada bi bila z delom gotova, preden mi zmanjka volne.«

»V kakšni zvezi je igranje moje sestre na klavir s krščansko ljubeznijo do bližnjega?«

»No, njena desnica ne ve, kaj dela levica.«

Naše mleko na sušaškem trgu

Poročali smo že začetkom avgusta, da je Zilvinorejska zadruga v Dolenji vasi, ki si je ustanovila lastno mlekarstvo v Kočevju, kjer se razprodaja mleko in mlečni produkti, raztegnila svoje delovanje tudi na Sušak, kjer je s 1. avgustom začela razprodajati mleka in mlečnih produktov v lastnih lokalih v Račkijevi ulici 24. Mleko se dovažal eadaj še v mali kvantiteti iz Slovenije vsak dan. Doslej je na Sušaku na mlečnem trgu v detajlu skoraj neomejeno dominiral nek Rus B. Dočim je ta akcija dobila ugoden odmev na Sušaku, se je našel nekdo, ki je v sušaškem lokalnem listu »Naša Sloga« v št. 212 vehementno napadel »prodajanje mleka iz Slovenije na Sušaku, češ, »pojva slovenskog mleka na našem tržištu spada u red takovih pojava, kojima se mora na svih nadležnih mjesta posvetiti najveća pažnja. Mi preporučamo nadležnim faktorima, da odmah uzmu u pretes ovo pitanje. Pisec teh vrst ima brezdvomno lasten interes v pobijanju slovenskega mleka, a silno se čudi, da se more dobiti kak hrvatski list, ki da prostora za take napade. Kaj Primorje in Dalmacija ne iščeta za toliko in toliko vrst svojega blaga trga baš v Sloveniji! Kaj ne odhajajo stalno vagoni in avtomobili iz Sušaka v

notranjost Slovenije, ki so v primeri z uvoženim slovenskim mlekom 1:10.000! Mar ni li boj Slovenije za čimkrajšo zvezo z morjem in baš Sušakom zaradi tega, da se razni produkti iz Primorja in Dalmacije eksportirajo v Slovenijo in na sever in drugi artikli importirajo preko Sušaka, brez katerih Primorje ne more shajati. Če se Sušak za pre napram Sloveniji, bo li radi njega blagostanje večje? Nima li Slovenija dovolj lastnega vina, ki močno zacasta v kletih od leta do leta, a skoro že v vsaki večji vasi, da ne omenimo mest, je Dalmatince, ki toči vino dalmatinske in primorske provenience! Načelo bi se še dobršne del blaga, ki prihaja iz Sušaka in njegovega obmorskega zaledja v Slovenijo. Mlekarstvo postreže gostom z mlekom, pa tudi dostavlja v hiše pasteurizirano mleko v zaprtih steklenicah, prodaja točeno smetano, od daga jogurt s praviimi kulturami, češar doslej vsega tega Sušak ni imel. Uverjeni smo, da gospodarski krogi Sušaka in Primorja z označenim napadom ne bodo soglašali, saj so uverjeni o naštetih dejstvih, a predvsem, da je Slovenija nepogrešljivo zaledje Sušaka, ki je mnogo pripomogla k njegovemu gospodarskemu dvigu in njegov nadaljnji razvoj v mnogočem zavisi od Slovenije!

Hmeljska letina

Srednjeevropski hmeljski urad v Münchenu je izdal svojo cenitev letošnjega pridelka hmelja včlanjenih držav.

Letino v Nemčiji cenijo na 125.000 do 141.300 stotov (vedno po 50 kg). Letošnji pridelek zaostaja za lanskim za 85—90.000 stotov. Nasprotno so potrebe nemške pivovarske industrije za 60.—75.000 stotov višje kot znaša nemška produkcija.

Česko letino cenijo na 200.000 do 212.200 stotov, kar pomeni v primeri z lanskim letom zmanjšanje za 84—97.000 stotov.

Letino v Alzaciji cenijo na 3000 do 5000 stotov, v ostali Franciji na 2000 do 3000 stotov.

Poljski pridelek znaša 30.000 stotov.

Pridelek v Savinjski dolini je cenjen na 16.000 do 20.000 stotov, v Vojvodini pa na 8000 do 10.000 stotov.

Madjarski pridelek cenijo na 1200 do 1600 stotov.

Skupno znaša v teh državah pridelek hmelja letos 385.100 do 423.100 stotov. To pomeni, da je letos pridelek za 214.000 do 251.000 stotov manjši kot lani.

BILANCA DRŽ. HIPOTEKARNE BANKE

Pravkar objavljena bilanca DHB za 31. avg. izkazuje tele postavke (v milj. Din; v oklepajih podatki za 31. jul.). Aktivna: blagajna 17,2 (30,8), Poštna hranilnica in Narodna banka 80,7 (70,4), posojila: hipotekarna 2.309,8 (2.900,9), komunalna 546,7 (546,3), vodnih zadrugam 74,2 (74,2), mešična hipotekarna 45,9 (46,2), lombardna 114,7 (116,2), domače menice 124,4 (127,2), nepremičnine 86,1 (86,0), tek. rač. fin. min. 21,2 (21,3), tek. rač. fin. min. po začasnem posojilu 145,8 (151,8), tek. rač. fin. min. iz državnega posojila 192,9 in 1990 108 (110,4), aktivni tek. računi 93,3 (67,3), efekti 145 (144,9), efekti fondov 61,5 (61,3), razno 225,1 (185,1); pasiva: samostojni fond 100,3 (95,2), fond iz glavnice glavnih ustanov 1471,6 (1435,8), hranilne vloge 649,4 (630,6), rezervni fond 56 (56,6), amortizacijski fond 10,5 (10,5), založnice in obveznice 880 (880), predjem leta 1929 43,8 (43,8), predjem 1931 87,6 (87,6), posojila pri mednarodni hipotekarni banki v Bazlu 22 (0), posojila na podlagi lombarda pri Narodni banki 89,5 (52), začasna emisija 7 % slab. posojila 47,4 (71,8), tek. rač. fin. min. posebni 31 (31), specialni depozit po pogodbi 1929 44,5 (44,5), predjem tek. rač. fin. min. iz leta 1913 5 (5), tek. rač. družbe Batignolles v Parizu 49,1 (73), pos. tek. rač. 308 (333,7), razno 291,5 (289,3).

Bilanca ne izkazuje posebnih izprememb. Domača sredstva banke so narasla. Nadalje je iz nje razvidno, da je dobila banka v tem mesecu v Bazlu pri mednarodni Hipotekarni banki 22 milj. Din kredita. Nadalje je banka zopet dala v lombard Narodni banki večje množine državnih papirjev, kar potrjujejo bilančne postavke.

Kmetijska tekmovalna razstava v Celju. Okr. načelstvo v Celju je obvestilo Hmeljarsko društvo za Slovenijo, da se bo v letošnji jeseni vršila v Celju splošna tekmovalna kmetijska razstava, pri kateri bo dobro ocenjeno blago dobilo posebne nagrade. Pri tej razstavi bo vsekakor treba razstaviti tudi hmelj in društvo opozarja na to proizvede, da si prilhanijo potrebne vzorce (1—2 kg ali original ali žveplane) za to razstavo. Podrobnosti glede razstave bodo še pravočasno javljene.

Borza

Ljubljana, dne 23. septembra 1931.

Denar

V današnjem deviznem prometu so bili tečaji deloma čvrstejši. Učvrstili so se Curih, New York, Pariz, dočim so nasprotno oslabele devize Amsterdam, Bruselj, Dunaj, Praga in v mali meri Trst. Promet je bil uredni. V Zagrebu je bil promet nad normalo. Deviza London na naših borzah ne notira več. V prostem prometu se čujejo zanjo zelo različni tečaji, ki so večinoma nižji kot sedanji.

Ljubljana. Amsterdam 2282,53—2289,37, Bruselj 787,55—789,98, Curih 1105,35—1108,65, Dunaj 794,73—797,13, New York 5648,34—5665,34, New York, ček 5648,34—5665,34, Pariz 222,50 do 223,16, Praga 167,46—167,96, Trst 294,56 do 295,46.

Zagreb. Amsterdam 2282,53—2289,37, Dunaj 794,73—797,13, Milan 294,56—295,46, New York, kabel 5650,34—5676,34, New York, ček 5648,34—5665,34, Pariz 222,50—223,16, Praga 167,46—167,96, Zürich 1105,35—1108,65.

Skupni promet brez kompezacij 11,6 milj. Din. Belgrad. Amsterdam 2282,53—2289,37, Bruselj 787,55—789,91, Curih 1105,35—1108,65, Dunaj 794,73—797,13, New York 5648,34—5665,34, Pariz 222,50—223,16, Praga 167,46—167,96, Trst 294,56 do 295,46.

Curih. Belgrad 9,02, Pariz 20,125, London 24,75, New York 512,25, Bruselj 71,25, Milan 26,65, Madrid 46,50, Amsterdam 206,70, Berlin 121,20, Dunaj 71,90, Stockholm 136,90, Oslo 130,75, Kopenhagen 186,75, Sofija 3,70, Praga 15,16, Varšava 57,30, Budimpešta 90,025, Atene 6,62, Carigrad 2,425, Bukarešta 3,05, Helsingfors 12,87.

Oslabitev državnih papirjev

Danes je bila tendenca za državne papirje slabša in so tečaji nazadovali. Promet je bil živahniji v dolarskih papirjih. Zagrebška borza izkazuje danes 800 kom. prometa v vojni škodi po tečajih od 245 do 255, koncem je bila čvrstejša. 8 % Bler je bil zaključen po 62 in 61 in sicer 10.000 dolarjev. 7 % pos. Drž. hip. banke je bilo zaključeno po istem tečaju kakor 8 % Bler in sicer 2000 dol. Najbolj je nazadoval 7 % Bler, ki je bil zaključen po 50 (20.000 dol.).

Belgrajska borza je tudi deloma tendirala za vojno škodo čvrsteje, promet je bil znatnejši v decemborskem terminu.

Bančni papirji so izkazali slabše tečaje za Unionbanko, ki je popustila od 150 na 147. Drugi bančni papirji so ostali neizpremenjeni, edino Narodna banka je nadalje slaba.

Industrijski papirji beležijo oslabeitev Vevč, ki so bile v Zagrebu zaključene še po 120, kasneje pa je bila tendenca slabša. Nadalje je popustila osješka Šeferana pri znatnem prometu od 2000 na 190, kasneje pa se je učvrstila na 193. Trboveljska danes ni imela na naših borzah nobenega tečaja.

Ljubljana. 8 % Bler. pos. 65 bl. 7 % Bler. pos. 55 bl. Celjska pos. 150 d. Lj. kred. 120 d. Prašedion 950 d. Kred. zavod. 195 d. Vevče 110 d. Stavba 40 d. Ruše 125 d.

Zagreb. Drž. pap. 7 % inv. pos. 67 bl. agrarji 42—44, vojna škoda ar. 237—260 (250, 248, 245, 246, 245, 247, 255), 12. 252—262, 8 % Bler. pos. 60,50—62 (62, 61), 7 % Bler. pos. 50—52 (50), 7 % pos. Drž. hip. b. 53—60 (62), 6 % begl. obv. 42 do 44.

Zagreb. Bančne delnice: Hrvatska 50 d., Poljo 52—52,50 (52,50), Kreditna 21 d., Union 147—150 (147), Jugo 67—68 (67), Lj. kred. 120 d., Medjunarodna 68 d., Narodna 3600—4500, Obrtna 36 d., Prašedion 957,50—965, Srbska 188—189 (188),

Zemaljska 112—114 (114).

Industrijske delnice: Guttman 105—110, Slavonija 200 d., Našice 690 bl., Drava 192,50—200, Šeferana Osjek 193—194 (200, 190, 192, 193), Brod. vag. 50—60, Vevče 100—119 (120), Isis 40 bl., Ragusa 400 bl., Oceania 190 bl., Jad. plov. 180 bl.

Belgrad. Narodna banka 4.500 bl. 7 % inv. pos. 66—67 (45.000), vojna škoda 253—260 (230 kom.), 11. 258—260 (100 kom.), 12. 261—265 (100 kom.), begl. obv. 41,50—42, 7 % Bler. pos. 61 bl.

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica dbč. 79 kg, 2 % 225 zak., bč. ladja 79 kg, 2 % 228 zak., Sr. 2 % zaključek. Tendence neizpremenjena. Promet skupno 67 vagonov.

Sombor. 22. septembra 1931. Rž: bč., železnica 137,5—142,5. Tendence neizpremenjena. Promet skupno 38 vagonov.

Budimpešta. Tendence prijazna. Promet žitnih. Pšenica: dec. 11,66—11,80, zaklj., 11,58 do 11,60, marec: 11,75—12,30, zaklj., 11,75—11,77. Rž: marec: 11,76—12,05, zaklj., 11,75—11,77. Koruza: maj: 13,40—13,50, zaklj., 13,42—13,43.

Živina

Mariborski živinski sejem, dne 22. septembra. Na današnji živinski sejem je bilo prignanih 20 konjev, 18 bikov, 220 volov, 475 krav, 14 telet, skupaj 747 komadov. Cene so bile sledeče: debeli vol, živa teža 1 kg Din 4—6,50, poldebili vol Din 2,75—3,25, plemenski vol Din 2,50—3,—, bik za klanje Din 3,50—5,—, klavne krave debele 3,75 do 5,50 Din, plemenske krave Din 2,50—3,—, krave za klobasije Din 1,50—2,50, mlada živina Din 4 do 6, teleta Din 5—6. Prodanih je bilo 463 kom. in sicer: za izvoz v Italijo 71 goved in v Avstrijo 1 konj. Mesne cene so sledeče: volovski meso la Din 12—14, Ila Din 10—12, meso bikov, krav in telet Din 6—8, telečje meso la Din 18—24, Ila Din 8—12, sveže svinjsko meso 12—24 Din.

Dunajski prašičji sejem. (Poročilo tvrdke Edward Saborek et Co., Dunaj). Prignanih je bilo 11.226 prašičarjev in 5889 šepharjev. Iz Jugoslavije 3708. Cene: šepharji I. 1,58—1,90, najboljši 1,64, II. 1,54—1,56, kmečki 1,55—1,60, najboljši 1,70, prašičarji 1,30—1,90, najboljši 2. Tendence: šepharji so ostali v ceni neizpremenjeni, prašičarji pa so bili za 5 do 10 grošev cenejši.

Dunajski goveji sejem. (Poročilo tvrdke Saborek et Co., Dunaj). Vseh goved je bilo prignanih 2718. Iz Jugoslavije 293. Cene: voli I. 1,45—1,60, najboljši 1,70—1,72, II. 1,30—1,40, III. 1,10—1,25, krave I. 1,00—1,05, II. 0,80—0,90, bik 0,79—1,05, klavna živina 0,50—0,70. Tendence: prvovrstni voli so ostali nespremenjeni, ostale kvalitete pa so bile za 10—15 grošev cenejše.

Hmelj

Nürnberg. 22. septembra. tg. Danes je bilo pripeljanih 100 bal hmelja, prodanih pa 60. Večinoma se je kupoval hallertauski hmelj srednji do dobrosrednji po 45—53 mark, prvovrstni letnanski pa po 70 mark.

Rokoborbe v Unionu

Lassartesse, bivši svetovni mojster in eden najmočnejših atletov, ki so kdaj kazali moč svojih mišic v krogih po svetu, je postal manager in organiziral družbo, ki mu dela čast. Zbral je skoro same atlete svetovnega slovesa. Naravno, da so taki atleti zmogni tudi marsikaj lepega pokazati. Z izjemo enega — Prohaska — so vsi, ki nastopajo, izredno fair borci in imajo velik repertoar prijemov. Vsakdo, ki ljubi to najstarejšo sportno panogo starih Grkov, mora priznati, da v Ljubljani kaj takega še ni bilo. Občudovati je treba prizor, kadar se bori Travalini ali Romanov. V ponedeljek zvečer sta nastopila v medsebojni borbi Travalini in Sturm, oba orjaka. Borba je bila fair, zadavila je vsakogar. Ni bilo nobenih prijemov, ki ne bi bili dovoljeni. Borila se je rutina z mladostno svežo močjo. Težko bi dobili dvojico, ki bi pokazala tako lepo borbo, kakor ta dva orjaka v ponedeljek zvečer. Ta borba je bila vse nekaj drugega, kakor je na primer nastop Prohaska ali pa Krausea. Zmagal je Travalini in molče je priznal stari borec Sturm, ki se je boril že po vsem svetu, prednost mlademu Italijanu. Bil je lep trenutek, ko je premagani Sturm stisnil roko svojemu zmagovalcu.

Med pomembnimi borbami zadnjih večerov bi omenili tudi nastop Prohaska in Krausea. Pri tej borbi je držal Prohaska v slovitom Nelsonu Francoza tako dolgo, da se je onesvestil. V tem silnem prijemu sta se letos zadušila že dva simpatična rokoborca. Ni dosti manjkalo, pa bi se tudi Francoz. Pravila sicer pravijo, da lahko oni, ki ne more vzdržati prijema, udari z roko po blazini, toda to je praktično nemogoče. Dokler je atlet pri zavesti, vzdrž in neče popustiti, ko pa pade v nezavest je pa skoraj prepozno. Sodnik je v nedeljo pazil in preje odžigal ter ni pustil, da bi Prohaska še napadal.

Od vseh rokoborcev je gotovo Prohaska naj-

bolj nasilen. Ker je še silno močan, izgleda še nasilnejši. Naše občinstvo želi lepe in fair borbe, zato spremlja vsako akcijo Prohaska zvižganje. Taki nastopi pa kvarijo ugled rokoborbi. Zanimiv je bil tudi nastop Travalinija in Krauseja v soboto zvečer. Francoza so zapustili živci in se je boril preveč temperamentno. Ni priznal na tako viteški način premoči mladosti, kakor je to napravil v ponedeljek Sturm. Parkrat je napadel Travalinija kar mu je Italijan tudi vrnil; podlegel je seveda Krause. Pri prvem srečanju, ki je končal neodločeno, smo ugotovili, da je bila borba fair in tehnično na višini. Pri odločilni borbi se je pa Francoz izkazal največ, ker je videl, da bo podlegel. Zato pa tudi naše občinstvo pozdravlja simpatičnega Rainerja, ki se bori lepo, čeprav izgubi! Tako je pravilno in to tudi naše občinstvo želi.

Kriza?

Gospodarska kriza je zajela tudi sportno gibanje. Nemška smučarska Zveza je sklenila, da se ne udeležijo zimske Olimpijade. Ni denarja! Ta sklep je napravila Zveza, ki šteje 100.000 članov, in ima gotovo večje finančne virov, kakor pa na pr. naša Zveza. Kakor smo poučeni tudi pri nas ne bo nobene mednarodne tekme najbrže — iz istih vzrokov. Finančno stanje Zveze je še slabše, kajti v dunajskem »Sport Tagblatt« so pred časom brali vest, da je naša drsalna Zveza črpana, ker ni plačala članarino. To je gotovo udarec za naš drsalni sport, katerega pa menda ne bo težko popraviti.

Sestanek vsega članstva smučarske sekcije SK Ilirije se vrši 23. t. m. ob 18.30 v klubskem lokalu kavarnarstva Evropa. Važno radi sestave programa, pregleda opreme, treningov itd.

Milijoni

in milijoni ljudi uporabljajo

že nad trideset let

po spodaj navedenih navodilih

Levjo-Mentol-Droždjenko

In blagoslovila
njen neprecenljiv
čudežni učinek

Pri revmatizmu, trganju, išasu: boleča mesta vdrgniti.
Pri zobobolu: dlesne vdrgniti in ustno duplino izpirati, grgrati.
Pri glavobolu, nervoznosti, pomankanju spanja: čelo in cele telo vdrgniti, ter vzeti zvečer pred počitkom milašno kopel v dodatkom Levje Mentol-Droždjenko.

Pri utrujenosti: masirati celotno telo.

Pri ledolodnih boleznih: 10 kapljic na košček sladkorja.

Pri izpadanju las in prhljaju: masaža glave.

Kot zobna voda itd.

Pri potanju podpaduho, nog, rok a i celotnega telesa naj se potel deli jutraj in zvečer izmivajo.

Levja-Mentol-Droždjenka

je prava samo v tu odtisnjeni in plombirani
ORIGINALNI STEKLENIČI

Zahtevajte izrecno

Levjo-Mentol Droždjenko

ter odločno zavrnite vsako nadomestilo.

Levja-Mentol-Droždjenka

se dobi v vsaki drogeriji, lekarni in boljši trgovini po 10,—, 26,— in 52,— Din. Pazite se pred ponaredbami.

Centralni biro:

LAVLJA MENTOL-DROŽDJKNA

Zagreb, Maruličev trg 5. — Telefon: 73-52

Pridobivaite novih naročnikov!

Josip Lavtižar:

Bled in Briksen

Zgodovinska povest iz 17. stoletja.

Krištof je uvideval vedno bolj, da ne bo mogel voditi obširnega posestva brez dobre soproge. Imel je na izbiri dovolj nevest, zadostno omikanih in premožnih. Vendar ga pri tej stvari ni vodil razum, temveč je prevladovalo srce. V začetku ni nikomur odkril svojega mišljenja, pozneje pa je postalo obče znano, da se je odločil ravno za Ribičevo Reziko, ki je bila takrat stara 19 let.

Šel je k župniku Oreharju in mu povedal kot odkritosrčnemu prijatelju svojo namero. Župnik se ni preveč čudil, ker je izvedel to novico že od druge strani. Prvi važni pomislek pa je imel v tem oziru, da Rezika za njega, akademično izobraženega gospoda in upravnika velikih posestev, ni dovolj omikana.

»Naglica bi ne bila dobra« — je rekel Krištofu. »Pripomnil bi, da potrebujete soprogo, vsaj približno enako vašemu stanu. Kako se bo gibal preprosta Rezika v tovarišiji, s katero nima nobenega sorodstva glede občevalnih manir gosposkih ljudi?«

»Temu bi se polagoma privadila« — je odvrnil Krištof.

»Priznam« — je nadaljeval Orehar. »Za silo bi se privadila, toda dvomim, da bi se mogla zares uživati v povsem spremenjenem razmuru.«

Krištof je molčal na to opazko. Zato je imel župnik priliko povedati še kaj več.

»Zakoni se ne sklepajo površno, temveč z dobrim premislekom vseh okoliščin, ki pridejo v poštev.

Ta zveza traja do smrti. Da je Rezika lepa, pravi vsak, ki jo pozna. Toda lepota je minljiva in traja malo časa.«

»Oprostite« — je segel Krištof župniku v besedo. »Oprostite, ako dostavim, da ne gledam samo Rezikinega obraza, temveč tudi njene duševne lastnosti.«

»Sem vašega mnenja« — je dostavil župnik. »Ima tudi veliko drugih vrlin. V zgled bi jo lahko postavil njenim vrstnicam. Skromna je, nedolžna, ponižna, molčeča. Ribičeva rodovina je sploh vsega spoštovanja vredna. Poznam te ljudi že več let in jih poznam kot pošteno.«

»Zato bi vas prosil« — je rekel Krištof in pogledal župnika tako zaupno, kakor bi pričakoval od njega brezpogojne pritrditve — »zato bi vas prosil, ako bi mi povedali bolj naravnost svoje mnenje. V sru imam hud boj, ki bi ga rad izvojeval do gotovosti.«

»Upoštevam vašo razdvojenost, dragi moj gospod« — je pritrjeval Orehar. »Toda določene odgovora vam ne morem dati, zakaj to je vprašanje, ki ga morate končno javno rešiti vi sami in nihče drugi. Povedal sem vam svoje nazore. Vplivati ne smem na vašo odločitev, še manj pa ovirati vašo prostost.«

Župnik je rad videl, da ga je Krištof prosil sveta.

Ta pa je odhajal nemirnega srca iz župnišča. V težkem premišljevanju je stopal proti gradu in čutil, da je nesrečen, čeprav je imel vsega dovolj.

»Prehudo mi je« — tako je govoril sam s seboj — »da bi živel še dalj časa v tem razdoru. Ha! Pravijo, da je brez dožnje. Kdo neki vprašuje po doti? Ima pa drugo premoženje, ki je več vredno kakor posvetno blago. Da, res sem se ustrašil, ko mi je prišla Rezika prvič na misel. Odbijal sem ta napad, toda bolj ko sem se mu branil, bolj mi je silil v dušo. Ali ne

hom raztrgal te vezi? Na izbiri imam tri druge, bogate in omikane neveste. Čemu vprav ta, revna in preprosta?«

Krištof bi bil rad obrnil razmišljanje na drug predmet, toda zaman. Samo to mu je razburjalo notranjščino. In ko je stopal skozi glavna grajska vrata, je imel trdni sklep: Ribičevo, pa nobene druge.

Iz vse okolice so naznanjevali zvonovi opoldansko pozdravljenje. V obrednici je stopila oskrbnica Agata z belim predpasnikom in pogrnila mizo za gospoda. Krištof je imel vedno kako prijazno besedo za svojo zvesto strežnico, danes pa je niti pogledal ni. Zato je začela Agata:

»Vidim, da ste slabe volje. Se vam menda ni primerilo kaj neprijetnega?«

Agata je govorila zato tako prostodušno, ker je poznala Krištofovo dobro srce.

»Nič neprijetnega,« je odgovoril Krištof brez premisleka. »Soparica pritiska in nebo je polno oblakov. Kaj bo s senom, ki ga imamo toliko suhega na travniku?«

»Poslom sem že dala kosilo, da so sli danes poprej na delo. Še enkrat ali dvakrat morajo obrniti in potem začnejo nakladati na vozove. Morebiti ne bo tako hitro nevihte.«

»Si dobila še kaj drugih, da bi pomagali pri spravljanju?« jo je vprašal Krištof.

»Poslala sem dekle v vas, iskat delavcev. Pripeljala je pet pridnih, ki jih dobro poznate: Tavčarjevega Petra, Rutarjevega Joža, Repkovega Matevža, Volkovo Mino in Ribičevo Reziko.«

Pri zadnjem imenu bi se bil Krištof kmalu izdal, vendar je zamolčal, kar je mislil reči. Odvrnil je samo:

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Ček račun ljubljana 10.349.

Službe iščejo

18-letno dekle
išče službo pri starejših ljudeh, trgovcih ali gostilničarjih. Ponudbe pod »Poštena in pridna« na upravo »Slovenca« Maribor.

Kovaški pomočnik
pošten in trezen z večletno prakso in dobrimi spricvali išče službo. - Naslov pove upr. »Slovenca«, Maribor.

Slaščičar
Zagrebecan, prvovrstna moč išče nameščenje. S. Ratkovič, Rimska 23.

Službo dobe

Šiviljska vajenka
ve sprejme v Ljubljani. - Naslov v upravi »Slov.« pod »Šivilja«.

Učenec
iz boljše hiše, ki je dovršil z uspehom vsaj dva razreda meščanske šole ali gimnazije in ima veselje do trgovine, se takoj sprejme v trgovini z teleznino. Anton Brenčič, Ptuj.

Tapetnike
pomočnike sprejme — J. Cerne, Dunajska cesta 28.

Mi iščemo Vas
Vi pa zopet nasi Vi iščete stalno, dobro plačano zaposlenje, mi pa zopet posebno agilne in zanesljive moči za domača dela, za potovanje, za vodstvo podružnic itd. Marljivim osebam se nudi prilika za breskrbno bodočnost. - Če vprašanje priložite znamko, dobite izčrpne informacije pri tvrdki Berenzy, Osijek.

Pletiljo
dobro nogavičarko, s hrano in stanovanjem v hiši, sprejme takoj F. Klemenc Kočevje št. 114.

Trgovsko učenko
pošteno in s primerno šolsko izobrazbo, takoj sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Adolf Remic, trgovina z mešanim blagom, Mirna peč.

Kotlarskega
pomočnika in vajenca takoj sprejme Jakob Kos, Maribor, Glavni trg 4.

Gospodinjo
ki je vajena malo šivati, sprejme takoj Joško Beguš, Priskovo 73, Kranj.

Samostojna kuharica
verna, vešča vsega gospodinjinskega dela se takoj sprejme tri četrt ure od Kranja. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Verna« št. 11182.

Žagar
k cirkulari za drva dobi stalno mesto. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Ljubljana«.

Več potnikov
sprejme ameriška velefirma, proti fiksum in proviziji. - Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Amerika« št. 11185.

Učenka
se sprejme takoj za trgovino perila. Vprašati pri Hed. Šarc, Ljubljana, Sečenburgova ul. 5.

Kuharica
samostojna, obenem za vsa hišna dela se takoj sprejme k dvema osebam. Z dolgoletnimi izpricvali imajo prednost. - Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Kuharica«.

Knjigovodjo
z znanjem slov., nemške korespondence za popoldanske ali večerne ure išče solidno podjetje v Ljubljani. (Prednost imajo stenografisti.) Obširne ponudbe takoj poslati na upravo »Slovenca« pod št. 11212.

Zasluzek

Lahek zaslužek
se Vam nudi, če imate mnogo poznanstva. Z obiskovanjem Vaših mnogoštevilnih znancev in prijateljev zaslužite lep denar. Mesečno tudi več kot 1200 Din. - Ponudbe pod »Agilen« na upravo »Slovenca«.

Prodajo

V nedeljo, 4. oktobra,
v torek, 6. oktobra,
v sredo, 7. oktobra in

(Več jutri.)

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Stanovanje
sobo in kuhinjo se išče s pritliklinami, po možnosti tudi kabinet. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Stanovanje«.

Opremljeno sobo
solčno oddam s 1. okt. Dr. Kodre, Staničeva 3.

Opremljeno sobo
iščem od 1. okt. naprej. Uporaba kopalnice in posebni vhod, po možnosti tudi vsa oskrba. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Divan« št. 11198.

Citajte in širite
»Slovenca«!

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Bukova drva
več vagonov lepih, zdravih kupim. Ponudbe pod »Plačam takoj« št. 11201 na upravo »Slovenca«.

Divji kostanj, želod
kupim po najvišji ceni. V. H. Rohrmann, Ljubljana.

Jabolka
namizna Kanada in bobovec vagonov kupim po najvišji dnevni ceni. Ponudbe na podružnico »Slovenca« v Celju pod »Namizna jabolka«.

Krompir in zelje
v glavah, samo gorenjski, jabolka zimski, fižol (cipro, prepelčar in koks), čebulo, ajdov med kupuje Nabavljalna zadruga usl. drž. železnice v Ljubljani VII. - V ponudbi naj se navede cena in količina blaga franko nakladalna postaja.

Mali oglasi
Slovenca
Zajemljivo najpopolnejši uspeh

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Prodajo

Obrt

Krušno moko in rženo moko
vedno svežo, kupite zelo ugodno pri A. VOLK, LJUBLJANA Realijska cesta 34

Posteljne mreže
izdeluje najceneje samo Alojz Andlovic, Komenskega ul. 34. (Nasproti šole na Ledini.) Sprejemajo se vsa popravila.

Sveže in suhe gobe
kupujem stalno vsako množino. Zahtevajte pojasnila.

Namizna jabolka
prvovrstna, razpošiljam po najnižji ceni. — Peter Setina, Radeče — Zidani most.

Telefon 2059
Premog suha drva

Krušno moko
in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN Ljubljana Stari trg št. 32

Opekarna »Emona«
d. d., Ljubljana-Vič Velika zaloga vsakovrstne opeke: zidak, votla opeka, oblikovna opeka za železobet stropne, strešniški: zarezni in bobrovci, drenažne cevi. Na zahtevo postavljeno na stavbišče ali na kolodvor. Cene izredno nizke, za kakovost blaga jamčimo. Razprodajo ima Ogrin Ivan. Gruberjevo nabrežje št. 8, Ljubljana, tel. 24-26, kateri daje vsa pojasnila.

Mreže za postelje
izdeluje najceneje samo tvrdka Pavel Strgulc, Gosposvetska cesta št. 13 (Kolizej), poleg skladišča »Alko«. — Sprejema tudi popravila.

Važno za jesen
Moška ali damska garderoba bo kot nova, ako jo pošljete v Wallet Express, Stari trg 19, da kemično očisti, zlikava, pošije, modernizira, na željo obrne. Likanje 18 Din, obračanje 300 Din. — Na deželo z obratno pošto Izvršba v 24 urah.

Mreže za postelje
izdeluje najceneje in najboljše samo tvrdka Šimen Sablatnik, Jesenice-Fužine. Sprejema tudi popravila.

Primer grozde
Din 3,75, prima žlahtna jabolka Din 2,75 franko vsaka postaja Slovenije, razpošilja že od 15 kg dalje po povzetju. Prešna jabolka najceneje. - Postržin, Krško.

Cenjene dame!
Če Vam zdrkne pentlja na svileni nogavici, jo pustite pobrati s posebnim aparatom v trgovini ročnih del — PAVLA SLUGOVA, CELJE, VODNIKOVA ULICA — in nogavica je zopet kot nova.

Priporočajte povsod dnevnik
SLOVENEČ

Direkcija drž. rudnika Velenje prodaja na dan 5. oktobra 1931 ob 11 dopoldne

975 komadov praznih vreč

Pogoji se dobe pri podpisani. Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje.

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje na dan 5. oktobra 1931 ob 11 dopoldne nabavo

500 m³ rečnega gramoz

Pogoji se dobe pri podpisani. Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje.

Kateri upokojeni duhovnik

bi hotel priti na bratsko duhovniško pomoč v Slavonijo? Zagotovljena mu je popolna oskrba in bratska duhovniška uslužnost. Oglasi naj se na Dekan. urad v Gaju, Poljana Pakračka.

Prihranili bodele na bencinu in olju ako bodele na vsakih 15.000 km izmenjali svečice.

Nove
CHAMPION-SVEČICE
zmanjšajo vozne stroške.

Generalno zastopstvo in zaloga za Jugoslavijo:
ROBERT WEINBERGER D. D., Zagreb, Gajeva ulica 10.

Sveže in suhe gobe

kupujem stalno vsako množino. Zahtevajte pojasnila.

Namizna jabolka

prvovrstna, razpošiljam po najnižji ceni. — Peter Setina, Radeče — Zidani most.

Zidarska dela

nove stavbe in hišna popravila solidno in ugodno vrši Stavbno podjetje I. Vižintin, Ljubljana Močnikova ulica 15 (zadej se vojaško bolnico)

Kvalitetna znamka za pečivni prašek in vanilin sladkor.

Zavese, poselina pregrina, perilo monogramne najcenejše veže

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Strukelj

Br da žepni robei kom Din 2.—, batist beli in barvasti robei tino vezeni kom Din 6.—. Entei — azur — predtisk

Ali ste že poravnali naročnino?

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo pretržno vest, da je naš nadvse ljubljani oče, stari oče, brat in stric, gospod

FRANC LESJAK
posestnik pri Sv. Miklavžu, Sv. Jurij ob Taboru

danes 22. septembra ob treh zjutraj po kratki in mučni bolezni, previden s tolažili svete, v 73. letu starosti v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabnega se bo vršil v četrtek 24. sept. ob 10 dop. iz hiše žalosti na župno pokopališče k Sv. Juriju ob Taboru. Dragoga pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin. Sv. Jurij ob Taboru, dne 22. septembra 1931.

ELIZABETA, žena; DRAGO, kaplan, FRANC, MARIJA in LUCIJA, otroci — in ostali sorodniki.

Brez posebnega obvestila.

JAKOB WERK
preglednik finančne kontrole v Mariboru

dne 22. septembra ob 1 zjutraj. Pogreb blagega pokojnika se bo vršil v četrtek 24. sept. ob 16 iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Pobrežju. Sveta maša zadušnica se bo darovala 25. septembra ob 8 zjutraj v baziliki Matere Milosti v Mariboru. Rajnega priporočamo v molitev. Maribor, dne 22. septembra 1931.

Matilda Werk roj. Schmidlechner, soproga. Milan, Elica, Slavica in Irma, otroci. Vsi ostali sorodniki.

Zahvala

Vsem, ki so se spomnili našega ljubljene sina in brata

Dragota Tomšiča
absolviranega pravnika

v njegovem trpljenju, vsem, ki so obsuli njegovo mrtvaško posteljo s cvetjem, poklonili toliko vencev in ga spremili na njegovi zadnji poti v tako velikem številu, izrekamo našo najiskrenejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo preč. duhovščini iz Smihela, gg. kanoniku A. Zlogarju in gvardianu P. Ciprijanu za tolažilne obiske med težko boleznijo, g. pevovodji L. Pušu in gg. pevcem za pretresljive žalostinke, g. Dragu Savliju za v srce segajoči poslovilni govor, gosp. akademiku L. Korošcu za ves trud pri aranžiranju pogreba in vsem gg. akademikom in dijakom za prenos zemeljskih ostankov, slednjč družinam Klemenčičev in Rozmanov, ki sta nam stali ob strani v naših najtežjih urah in nam lajšali našo bolelost.

Novo mesto, dne 21. septembra 1931.

Žalujoča rodbina Tomšičeva.